

Atviras Laiškas Amerikos Lietuvių Tarybos Sekretoriui,

p. J. Bielskiui

Gerbiamasis: —

Tamsta, kreipdamas į Amerikos Lietuvių Tarybos narius, krivulėje No. 8, — 9.619-2, — aiškini jiems butinumą suvienyto darbo ir Amerikos Lietuvių tarpe, kaip tai daro Lietuvių visuomenė Lietuvoje, kur ji, sudariusi koaliciją valdžiai, sutartinai dirba Lietuvos labui.

Toliau Tamsta pabrėži, kad paskutiniiais laikais Amerikos Lietuvių tarpe iškilio nesantaika, ir paskutiniame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime įvyko net tokie nutarimai, „kurie neveda prie sutartino, kaip savo tarpe, taip pat ir tarp kitų partijų, veikimo.“ Užbaigi Tamsta taip: „Viskas grįžti į laikus Šliupo-Naruševičiaus, į laikus didžiausių užsispuldinėjimų ir betvarkės.“

Kadangi betvarkė tankiausiai kyla dėl neteisingų asmeniško užsispuldinėjimų ir šmeižtų, tad ar nebūsi Tamsta taip malonus viešai išdėstyti faktus iš mano veikimo Amerikoje, kurie duoda Tamstai teisės oficialiame rašte kvalifikuoti mane, kaip žmogų, kuris užsime „didžiausiais užsispuldinėjimais ir betvarkės“.

Laikiu atsakymo.

Su pagarba —

T. Naruševičius.

Pereitosios Savaitės Atsitikimu Peržvalga

EUROPOJE.

Iš Europos atėjo žinių, kad Lietuvos valdžia pirkė nuo Amerikos Likvidacijinės Komisijos avalų, maisto ir medikamentų už 17 milijonų dolarių. Medikamentus priėmė Dr. J. Šliupas, mieste St. Nazare; jų pirkta už \$850.000.00.

Inž. T. Naruševičius priėmė nuo Amerikos Likvid. Komisijos vagonų, garyžių ir kitokių geležinkeliams daiktų už \$5.000.000.00.

Lenkai perėjo demarkacijos liniją Lietuvoje, verždamiesi gilyn Lietuva. Lietuviai mušasi su Lenkais.

Taikos Konferencija privo grafas Tyškevičius ir kun. Staigaičio ir kun. Gri-gaičio. Lietuva laikysianti savo nuolatinį atstovą Romoje.

Pirmoje delegacijoje buvo grafas Tyškevičius ir kun. Viskontas.

VISOKIOS ŽINIOS

Visokios Žinios.
POPIEŽIUS PRIĖMĖ
LIETUVIŲ
DELEGACIJĄ.

Pas Popiežių buvo apsilankiusi antroji Lietuvių Delegacija, susidedanti iš kun. Staigaičio ir kun. Gri-gaičio. Lietuva laikysianti savo nuolatinį atstovą Romoje.

Pirmoje delegacijoje buvo grafas Tyškevičius ir kun. Viskontas.

ORGANAUJA SUSIVIENIJIMUL.

„Naujienos“ (tur buti, prisiartinant rinkimams) ėmė organauti SLA. kuopoms, kurios „nemato reikalo“ kreiptis į savo organą arba į Apšvietos Komisiją. Prie vieno straipsnio „N.“ redakcija pridėjo savo prierašą, o prie kitų jau nebede-dė, ir skyrių užvadino tie-

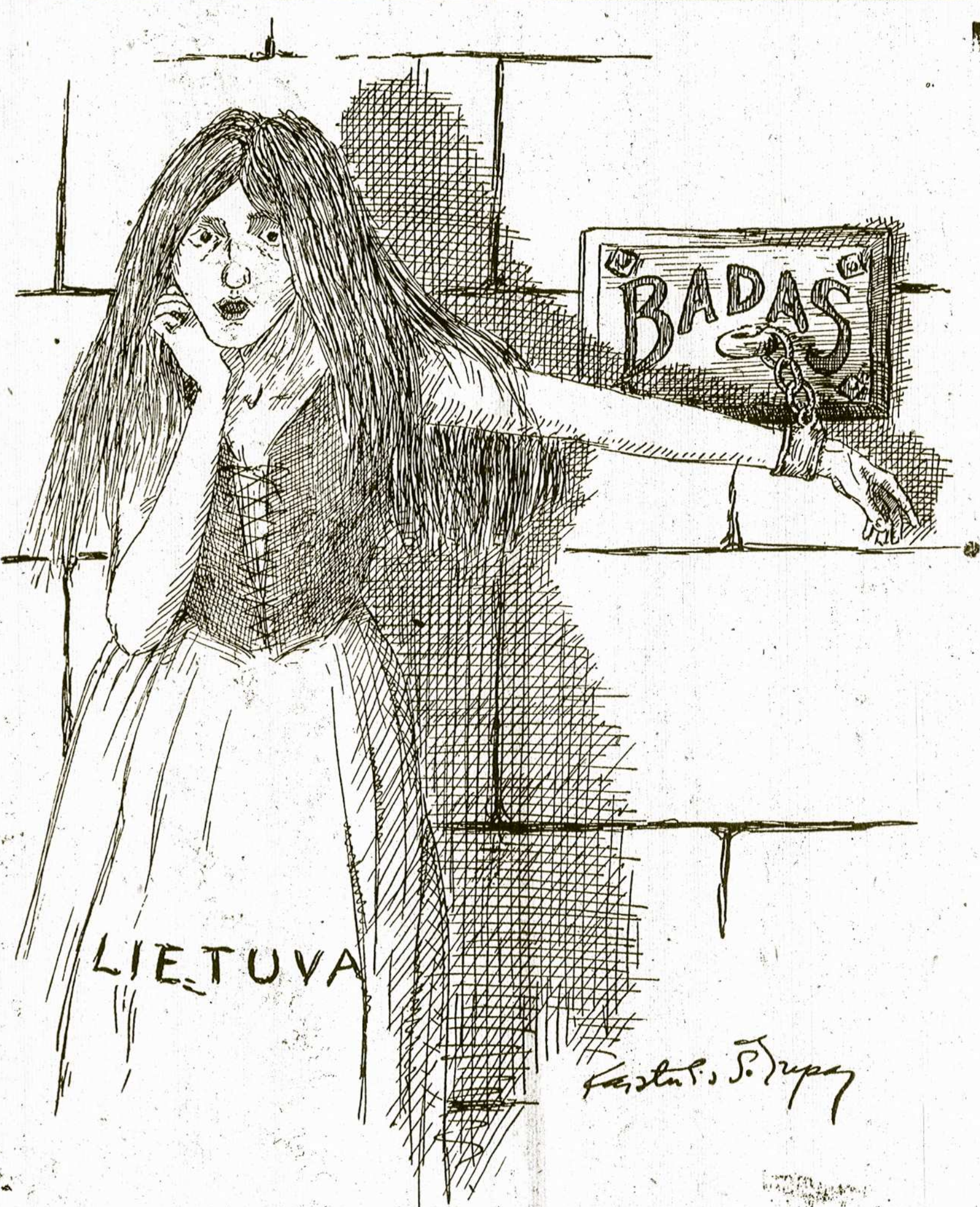
stambūs sumišimai tarp negrų ir baltųjų žmonių. Buvo keletas užmušta ir daug sužeistų. Sumišimai kilo iš to, kad vienas negras buk už puolęs baltą moteriškę. Kareiviai ir jureiviai ėmė mušti ir užpuldinėti negrus. Visuose miesto pašaliuose buvo susirėmimų.

Atstovų Kule priimta įstatymas priverstinam pildymui prohibicijos, didžiama 287 balsų prie 100. Bilius leidžia laikyti gėrimus namie, bet tiksliai sau ir svečiams, ne pardavinėjimui.

Žydai Sionistai skelbia, kad, kaip tiksliai nusistatys susisiekimai, daugybė žydų keliaus į Palestiną, kad tenai įsteigti savo valstybę. Žinomas turčius Nathan Strauss ketina irgi keliauti ir tikisi likti pirmuoju Palestinos Respublikos Prezidentu.

Lusk Komitetas, kurs tyrinėja bolševikų veiklumą New Yorke, skelbia, jog bolševikai planavo pritraukti prie „Raudonosios Gvardijos“ buvusius Suv. Valstijų armijos ir laivyno kareivius. Sakoma, buk keli šimtai jų sutikę įstoti.

Vasariniai koncertai parkuose. Pradedant su pirmu nedėldieniu rugpjūčio visuose New Yorke parkuose yra rengiami koncertai kas nedėldienis per visą mėnesį. Koncertus rengia „The National League for Woman's Service“ drauge su „International Chorus“. Kiekvieną nedėldienį dainuos skirtingos tautos chorai. Į tą eilę koncertų yra užkviestas ir Lietuvių choras, kuris dainuos 10 d. rugpjūčio Battery Park, ties South Ferry, po vadovystės p. Ks. Strumskio.

KARĖS PASEKMĖS LIETUVOJE.

Tik Amerikos Lietuviai gali pagelbėti.

siog — „SLA. Reikalai“.

Prie vieno tokio straipsnio jo autoriai pridėjo net ir prierašą: „P. S. Siunčiam šią rezoliuciją „Naujienoms“ ir meldžiame išspausdinti, nes „Tėvynės“ redaktorius tokių rezoliucijų, kur priešingos jo nuomonei, netalpina“.

Reikia pripažinti, kad tos rezoliucijos, apie kurią ėion kalba, autoriai net neklausė „Tėvynės“ redaktoriaus, ar jis ją talpintų, ar ne.

ESPERANTISTŲ KONVENCIJA.

Liverpool mieste, Anglijoje, neseniai buvo Esperantistų konvencija, — susirinkimai buvo vedami, daugiausiai, Esperanto kalboje. Esperantistų Draugija kreipėsi į Taikos Kongresą, kad Tautos Lygai būtų priimta tarptautinė Esperanto kalba.

SUSAUDYTA 81 ŽMOGUS BIRŽELIO MĖN.

Birželio mėnesyje 81 Vengras buvo sušaudyti arba pakarti užtai, kad ėjo prieš komunistų Bela Kun valdžią, kaip apie tai praneša iš Budapešto komunistų laikraštis „Voros Ujsag“.

RUSAI SUMUŠTI ANT DVIEJŲ FRONTŲ.

Iš Rusijos bevielinis telegrafas praneša, kad bolševikai pradėjo traukties dviem frontais, — butent Archan-

gelško ir Pskovo fronte. Iš Kopenhagos pranešama, kad Estai, naudodamiesi tuo, kad bolševikų ofensyva susilpnėjo, patis pradėjo prieš juos ofensyvą.

VOKIEČIAI NEKLAUSO ALIJANTŲ.

mė Vokiečiai Latvijoje (tur buti taip pat ir Lietuvoje) neklauso Alijantų įsakymo ir nesitraukia iš Latvijos. Vokiečiai baronai veda kuoplačiausią agitaciją už tai, kad Vokiečių kareiviai dar užsiliktų Latvijoje. Su Vokiečių pagalba baronai tikisi apsaugoti savo žemes Latvijoje.

NAUJAS SUOMIJOS PREZIDENTAS.

Suomijoje (Finlandijoje) išrinkta naujas prezidentas Stahlberg'as.

Renkama visoje šalyje pinigai, kaip prezidentas, generolui Mannerheim'ui; jau surinkta 3.000.000 rublių.

Generolas Kivekiois įsakė oficeriams Suomų armijoje nesikišti į šalies politiką, bet atlikti savo pareigas sulig savo šalies ir pasilikti armijoje.

KONTROLĖS KOMISI- JOS POSĖDIS.

28 ir 29 dd. liepos, 1919, SLA. Raštinėje buvo posėdis SLA. Kontrolės Komisijos. Dalyvavo: gg. J. Neviackas, P. Butkus, J. V. Lutkauskas, išdinininkas T.

Paukštis ir sekretorius A. B. Strimaitis. Komisija peržiūrėjo Centro knygas ir visą SLA. turta.

PONI ŠLIUPIENĖ EUROPOJE.

Dro Jono Šliupo moteris, p. Liudvika Šliupienė prisiuntė „Tėvynės“ redaktoriui laišką iš savo kelionės. Laiške rašo, kad viduryje vandenyno teko susidurti su milžiniškais ledo kalnais (ice-berga). Daugiausia keleivių buvo žydėliai, — jie, pamatę ledo kalnus, stebėdamiesi, skaitliavo, kiek būtų pinigų, jei būtų galima tą ledą parduoti New Yorke...

Šiomis dienomis Dr. J. Šliupas keliauja iš Paryžiaus Lietuvon.

1 DIENA ŠALTOJE IR \$100 BAUSMĖS.

Už pardavinėjimą svaiginančių gėrimų New Haven, Conn., Stephen A. Minery liko teismo nubaustas 1 diena kalėjimo ir \$100 bausmės. Minery apeliuos į aukštesnį teismą.

UŽDARĖ LIGONBUTĮ.

Kariškas ligonbutis No. 3, buvęs vietoje žinomos krautuvės Greenhut, jau uždarytas. Laikė 8-ųjų mėnesių per tą ligonbutį perėjo 37.000 sužeistų ir ligotų kareivių, sugrįžusių iš Francijos.

AMERIKOS LIETUVIŲ ATSTOVO PRANEŠIMAS

A. L. ATSTOVO TAIKOS KONFERENCIJOJE

T. NARUŠEVIČIAUS

PRANEŠIMAS AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEI APIE PADĖJIMĄ LIETUVOJE.

Daugiau kaip per 4 metus buvau atkirstas nuo Lietuvos, — Lietuva, nuo pat pradžios šios pasaulinės karės, virto karės lauku; pasakui ji buvo Vokietijos okupuota; po to, kaip Vokietija kapituliavo, Lietuvon įsiveržė Rusai-Bolševikai, ir Vilnių; dabar-gi jie jau veržiasi į Kauno guberniją ir Suvalkiją, atrasdami tam visokių pretekstų ir pasiteisinimų. To Lenkų žygio prantama, jog man buvo labai indomu patvirtinti, kas dėdasi Lietuvoje.

Pirmiausia, kas metasi akin, — tai LIETUVOS KARIUOMENĖ. Ji pradėjo organizuotis, vos tik Bolševikams Lietuvon besiveržiant, tai yra keli mėnesiai tam atgal, kad numetę Rusų-Bolševikų jungą. Jei ne Bolševikų veržimasis Lietuvon, tai gal ir iki šiam laikui Lietuvių kariuomenės organizavimas nebūtų taip sparčiai ėjęs pirmyn. Rusų-Bolševikų žiaurumas privertė Lietuvius griebties ginklo. Tačiau nebutų teisinga manyti, kad vien tik Bolševizmas sujudino Lietuvius. Teisingiau bus pasakyti, kad ne apskritas svetimų jungo privertė Lietuvos vyrus griebties ginklo ir vartyti užpuolikus lauk ne vien, kai po Bolševikus, bet, apskritai, kaip Rusus, senovės palaikytojus sunkaus jungo Lietuvoje. Lietuviai per daug jau kentėjo po svetimų jungų: Vien tik per pastaruosius 4-is metus Lietuviai, tarytum kokiam kažin kieno nūtosavybė, keturis kartus pereidinėjo iš vieno rankų į kitas: anuomet viešpatavo senoji carų valdžia, paskui — militarė Vokiečių okupacija, po to — Rusijos Bolševikai ir galop — pūsė Lietuvos užėmė Lenkai.

Iki paskutiniųjų laikų Lietuvos valdžia buvo įtempusi visas savo pastangas, Bolševikų priepaūdai nurvesti, ir tas, pagalios, pasisekė. Man būnant Lietuvoje, Lietuvių kariuomenė vieno Bolševikus nuo Panevėžio linkui Daugpilio (Dina-burgo). Gal buti, kad dabar musų kariuomenė jau kovojaties pačiu Daugpiliu ir tikisi greitai laikųpaimti tą Rusų tvirtovę. Išvijus Bolševikus, prieš Lietuvą sustojo dar didesnis pavojus, kada Lenkai atvirai pradėjo vykinti savo užgrobinėjimo planus Lietuvoje. Jie užėmė Lietuvos sostinę ir Lietuvos teritorijas, kurios nei historine, nei etnografinė teise niekad Lenkijai nepriklausė ir pri-

klausyti negali. Lenkai, dengdamiesi kova su Bolševizmu, pirmiausia įsiveržė į Gardino guberniją; paskui — ir patį Gardiną, kurį saugojo Lietuvos kariuomenė; po to jie įsiveržė į Vilniaus guberniją ir patį Vilnių; dabar-gi jie jau veržiasi į Kauno guberniją ir Suvalkiją, atrasdami tam visokių pretekstų ir pasiteisinimų. To Lenkų žygio tikslas mums yra aiškus, — mes ir anksčiau, tą permatėme ir nekartą perspėjome Aliantus (žiūr. „Memorandum to the State Department“, Washington, Dec. 28, 1918). Lenkai imperialistai, pasiremami sulenkėjusia kunigija ir didžiųjų dvarininkais, užimtos teritorijose varo kuomsmarkiausią agitaciją, griebdamiesi visokių priemonių. Pavyzdžiui, —

Mano draugas, Kijevo Politechnikos profesorius, vienas iš savininkų Cemento Dirbtuvės arti Valkininkų (Olkieniki), neturėdamas galimybės atstatyti su-naikintą dirbtuvę, laikinai priėmė viršininko vietą Valkininkuose. Užėję Lenkai vertė viršininką imti nuo žmonių parašus už uni-ją su Lenkija; jam atsiskius tai daryti, Laikinoji Lenkų valdžia atstatė jį nuo vietos. Antras pavyzdys, — Vilniuje valdininkų vietas gali gauti tiksliai tie, kas moka lenkiškai. Renkant Vilniuje statistikos žinias, dėl išdalavimo duonos kortelių, drauge buvo klausama, prie kokios tautos gyventojas save priskaito, — tuo tarpu Vilniuje jau Lenkų įvesta tokia tvarka, kad Lenkai lengviau gauna duonos, negu kitų tautų gyventojai ir tt.

Kad praplėtus savo įtaką ant didesnio Lietuvos teritorijos ploto ir kad pakentus Lietuvos tvarkymuisi, Lenkai pareikalavo „demarkacijinės linijos“, kuri eina, maždaug, nuo Širvintų iki Alytų ir nuo Alytaus, per Kaišėdorių, į šiaurę. Iš to matyti, kad Lenkų pretenzijos siekia ne vien prie Gardino, Vilniaus ar Suvalkų gub. pietinių dalių, bet jie taip pat norėtų paimti savo globon ir visus kitus Lietuvos plotus. Kokie yra Lenkų sentimentai sulig Lietuvį, galima spręsti iš atsitikimų su p. Vileišiene Vilniuje, kas buvo aprašyta Lietuvos laikraščiuose.

Kitas Lietuvos sopulys, — tai VOKIEČIŲ VIEŠPATAVIMAS. Sulyg mūsų sustabdymo (armistie-

AMERIKOJE.
Washingtonė buvo kilė

jos) sąlygų, Vokiečiai pasi-
lieka užimtos teritorijose,
kol Aliantai įsakys jiems iš-
ten išsikraustyti. Kadangi
Lietuviai ikišiol neturėjo
pakankamai pajėgų išvyti
Vokiečius, tad Vokiečiai ir
šeimyninkavo mūsų krašte,
kaip pas save namie. Da-
bar jie jau visiškai nebeve-
da kovos su Bolševikais, ne-
sa turi padarę sutartis su
Bolševikais dėl demarkaci-
jos linijos ir toliau jos nei-
na, nei Lietuvių kariuome-
nei kovoti su Bolševikais
nepada. Turėdami gi sa-
vo kontrolėje geležinkelius,
jie užsiima vien tikta išve-
žimu iš Lietuvos viso, kas
tikta galima pakelti. Todėl
nėra pasaulyje, tur buti,
kito tokio krašto, kurs būtų
taip apiplėštas ir išdrasky-
tas, kaip Lietuva: per ket-
veris metus plėšė Lietuvą
Vokiečiai, plėšė Bolševikai,
vėžė Lenkai ir dabaigia dar
užsilikusių Vokiečių kareiv-
viai. Vėžė jie viską — len-
tas, status, girias, net ir
šiaudų nepalieka! Nei Lie-
tuvos valdžios notos, nei
protestai, nei susirėmimai
Lietuvos kariuomenės su
Vokiečiais negali sulaikyti
išvežimo iš Lietuvos, kol
eksploatacija Lietuvos gele-
žinkelių yra Vokiečių ran-
kose. Į šią nelaimę dabar
yra atkreipta Aliantų do-
ma, ir, tikta man sugryžus
Paryžiu, Aliantų buvo pa-
siųstas Vokiečiams reikala-
vimas, kad jie perduotų
Lietuvos geležinkelius
Lietuvių ir Amerikiečių
rankas.

Kaip įtempti yra santy-
kiai tarp Lietuvių ir Vokie-
čių, parodo kadir šie atsitik-
imai, įvykusie man bunant
Kaune. Išvijus Bolševikus
iš Panevėžio, mūsų kariuo-
menė paėmė keliasdešimt
vagonų ir tris garvežius, —
tarp jų buvo du garvežiai
vokiško tipo. Vokiečiai pa-
reikalavo juos sau. Lietu-
vių kareiviai užprotestavo
ir atsisakė atiduoti. Tada
atvažiavo blindiruotas (ap-
sarvuotas) Vokiečių trauki-
nys su kulkosvaiviais, nu-
statytais priešais nedidelį
burį mūsų kareivių, pataisę
suaudytą mūsų geležinkelį,
prisikabino du garvežius ir
nusivežė juos sau. Dar du
susirėmimai mūsų kareivių
su Vokiečiais, man esant
Lietuvoje buvo ties Šiauli-
ais. Mūsų kareiviai, apsi-
ginklavę tikta kulkosvai-
džiais, atėmė Šiauliuose vie-
na kartą 20 arklų, o kitą
kartą — tiek pat karvių, iš
Vokiečių, kurie norėjo tuos
galvijus išsigabenti į Vokie-
tiją. Dabar gavau praneši-
mą iš mūsų valdžios, kad a-
pie Šiaulius Vokiečiai už-
puolė ant mūsų kariuome-
nės. Buvo susirėmimas iš
abiejų pusių. Devyni Lie-
tuviai užmušti, keliolika su-
žeisti. Buvo užmuštų ir iš
Vokiečių pusės. Šiaulių ko-
mendantas tikrina, kad su
Vokiečiais galima apsidirb-
ti tikta su ginklu, — ir jo-
kio laisvo susitarimo su Vo-
kiečiais negali buti. Lietu-
viams taip įkryrėjo Vokiečių
okupacija, kad jie laukia-
nesulaukia tos dienos, kada
Vokiečiai visiškai bus iš-
kraustyti iš Lietuvos.

Mūsų priešai, norėdami
pakenkti Lietuvai laisvę įsi-
gyti, skelbia visam pasaui,
būk Lietuviai esą vo-

kiškų sentimentų. Dabar at-
vykusieji Lietuvon Aliantų
atstovai galėjo gerai įsiti-
kinti, kiek melagingi yra tie
šmeižtai ir kaip jie yra tai-
komi į tuos žmones, kurie
menkai tepažįsta Lietuvos
historiją, jos praeitį ir nuo-
latinę kovą su Teu-
tonais dar nuo senų laikų.
Negali buti ginčų kaslink-
to, kad Vokiečiai nepaliko
tarp Lietuvių jokių gerų
jausmų. Lietuviai per ilgą
laiką nepamiršė to žiaurū-
mo, kokią jie iškentėjo Vo-
kiečių okupacijos metu.
Tiktai nedaug tepramatan-
tieji žmonės gali patikėti
šmeižtams, kuriuos platina
apie Lietuvius mūsų kaimy-
nai.

Su pasigailėjimu reikia
pastebėti, kad Lietuviai iki
birželio mėnesio nėra gavę
iš niekur pagalbos nei gink-
lais, nei maistu, apart vieno
ar dviejų vagonų vaistų nuo
Amerikos Raudonojo Kry-
žiaus ir poros tukstančių to-
nų miltų, kuriuos Lietuvos
gyventojai pradėjo gauti ge-
gužės mėnesyje. Visą gi il-
gą kovą su Bolševikais Lie-
tuviai patys, vieni išnešė ant
savo pečių. Jeigu kiek anks-
čiau būtų buvusi suteikta
šioji tokia pagalba, tai
Rusai Bolševikai senai būtų
buvę išvyti iš Lietuvos, ir
žmonės anksčiau būtų galė-
ję tvarkytis ir atsipeikėti
nuo bėdų ir vargų. O da-
bar — vargas dar ne greit
tepasibaigs, ypatingai dar
yra užsėti, nes nebuvo gali-
ma laiku gauti sėklų. Šiek-
tik geriau yra šioje pus-
čio, kuri anksčiau buvo pa-
liuosuota nuo Bolševikų.
Bet ten, kur Rusai išbuvo
iki pavasario, 30 ar 40%
laukų, kaip spėjama, liko
neužsėti...

Dabartinė Lietuvos val-
džia yra šitaip susitvarkiu-
si: Valstybės Taryba 1919
m. sausio 16—19 dd. Konfe-
rencijoje, kurioje dalyvavo
150 žmonių iš kairiųjų ir
dešiniųjų partijų, buvo per-
rinkta, ir ji dabar turi sa-
vo kontrolę ir įstatymų lei-
dimo aparatą.
Valstybės Prezidentas y-
ra išrinktas Valstybės Tary-
bos. Dabartinis Ministrų
Kabinetas susideda iš atsto-
vų visų veikiančių Lietuvo-
je partijų, išskyrus Bolše-
vikus. Kaip į Tarybą, taip
ir į Ministrų Kabinatą in-
cina ir atstovai kitų tautų,
gyvenančių Lietuvoje —
Baltgadžių ir Žydų. Len-
kai, paakstinę besitverian-
čios Lenkijos, nesutiko inei-
ti į Lietuvos valdžią. Dau-
guma Lenkų, matyt, nenori
pripažinti Lietuvos Valsty-
bės ir daro pastangas su-
jungti Lietuvą su Lenkija,
kad tokiu būdu galėtų kon-
trolluoti Lietuvą. Tas ypa-
tingai rupi Lietuvos dvari-
ninkams, kurie tikisi galė-
sią, su Lenkijos aristokrati-
jos parama, apginti savo
teises ant didelių plotų žemi-
nių, kurias jie valdo Liet-
uvoje. Jie visi dabar susi-
spietę Vilniuje ir tenai varo
savo endekišką politiką. Vil-
nius dabar tapo Lietuvos
dvarininkų tvirtovė, todėl
jie pigiai neužleis jo Lietu-
vams, ypač turėdami po šo-
nu paramą iš Varšavos.
Liuosoje nuo kitatautų

užgrobimo Lietuvoje pasku-
tiniais mėnesiais organiza-
cinis darbas eina labai
sparčiai. Vietose organiza-
cijos stiprėja; žmonės per-
kas jau pradeda mokėti mo-
kesčius; paskutinė mobili-
zacija praėjo labai pake-
mingai, ir jaunuomenė no-
romis stoja į kariuomenę.

Eina taip pat prirengia-
masai darbas suaukimui
STEIGIAMOJO SEIMO.
Tik su pasigailėjimu reikia
pasakyti, kad, šaukiant Stei-
giamąjį Seimą, ligi Lietuva
nėra paliusuota nuo sveti-
mos okupacijos, didelė Lie-
tuvos gyventojų dalis iš
Lenkų užimtųjų kraštų ne-
galėtų dalyvauti Seime, —
tad ir sutvarkymas tų kra-
stų turėtų ilgiau užsistoti.

Politiškas Lietuvos stovis
yra žinomas Amerikos Lie-
tuvams iš laikraščių. Lie-
tuvos Nepri gulmybė dar nėra
Aliantų pripažinta. LIE-
TUVOS KLAUSIMAS Y-
RA RIŠAMAS DRAUGE
SU RUSIJOS KLAUSI-
MU, bet dėl pripažinimo
Kolčako valdžios Rusijoje
Aliantų buvo pastatyta są-
lyga, tarp kitų, kad turi bu-
ti pripažinta teisė Lietuvai
savystoviai tvarkytis. To-
dėl Lietuvos ateitis dar nėra
visai aiški. Vieni verčia
Lietuvius tartis su Len-
kais; kiti grąšina atidavimu
Rusijai. Lenkai-gi, turė-
dami pasipirtį kairiųjų Ali-
antų, pastremdami taipgi ir
militarių jėgą, kuri, reikia
žinoti, yra sudaryta su kai-
kurių Aliantų pagalba, sta-
to Lietuviams tokias sąly-
gas, kurių Lietuviai jokių
būdų negali priimti. *Apie
sugrąžinimą Lietuvai Vil-
niaus ir Gardino Lenkai ir
klauso nenori.* Lietuviai-gi,
pasiremdami tuo, kad tie
kraštai šimtais metų pri-
klausė Lietuvai ir buvo Lie-
tuvų apgyventi; kad tie
kraštai per amžius buvo ne-
atimtina Lietuvos Valsty-
bės dalis, ir už juos Lietu-
viai liejo savo kraują, — ne-
gali sutikti, kad tie plotai
būtų atiduoti Lenkam, ku-
rie neturi prie jų jokios tei-
sės, nei juridinių, nei etno-
grafinių atžilgių. Lenkai
savo „teise“ remia čia savo
kumštini, — nesa, ištikrųjų,
čia Lenkų tėra 8% visų gy-
ventojų, ir jie juk negali
užmesti savo valios visam
kraštui! Bet Lenkai, nepai-
sydami to, kad jie yra ma-
žumoje, turėdami prie to
savo kontrolę Vilniaus ir
Gardino gubernijas, tikisi
pasiekti savo tikslą, pasi-
naudodami menkųjų vietos
gyventojų politiniu susipri-
mimu. Todėl jie deda visas
pastangas per kunigiją, dvi-
rininkus ir dabartinės val-
džios agentus, ir visokiais
pažadėjimais ir grąšini-
mais stengiasi įkvėpti gyven-
tojams savo dvasią ir įti-
kinti juos prisidėti prie
Lenkijos. Neturėdami jo-
kios teisės prie tų kraštų,
jie mano savotiškai pakreip-
ti gyventojų upą ir prijung-
ti juos prie Lenkijos su pa-
galba tendencijinio plebisci-
to (visuotinio balsavimo).

Niekas, rodos, pasaulyje
neiškentėjo tiek priešpa-
dos, kaip Lietuviai: jie per
40 metų (iki 1905 m.) buvo
draudžiami savos literatu-
ros. Todėl, vos 1905 metais

išgavę spaudą, jie negalėjo
trumpu laiku išaiškinti žmo-
nėms, kas yra jų tikras ir
neveidmainingas draugas, o
kas yra jų priešas. Todėl
čia reikia pripažinti, kad
Lenkų „game“ gali tu-
rėti šiek tiek pasisekimo,
nes žmonės šioje Lietuvos
dalyje yra mažiausiai susi-
pratę politiniu atžvilgiu.
Jie dažnai neatskiria tiky-
bos nuo tautybės, gi Lenkai
visur čia varo propagandą,
KAD LENKYBĖ REIŠ-
KIA TĄ PATĮ, KĄ IR
ATALIKYBĖ.

Su pasigailėjimu reikia
pasakyti, kad nekurie net
ir Amerikos žymūs veikėjai
prie Taikos Konferencijos
palaiko imperialistinius
Lenkų apetitus prie Lietu-
vos. Kada aš vienam Ame-
rikiečiui paaiškinau, jog
Lietuva be savo sostinės Vil-
niaus negali egzistuoti, nes
tai yra Lietuvos širdis, ir
jog kiekvienas Vilniaus akl-
muo kalba apie Lietuvos
praeitį, tuomet man buvo
pastatytas klausimas: „O
KOKIAS KOMPENSA-
CIJAS (t. y. atlyginimus)
LIETUVIAI GALI PA-
SIULYTI LENKAMS UŽ
ATIDAVIMĄ“.

VIL-
NIAUS“ — i. y. tarytų,
galima reikalauti atlygini-
mo už svetimą daiktą! Į už-
metimą, buk Lietuviai esą
nesukalbami, buvo atsakyta,
kad Lietuviai pripažįsta
Lenkam Lietuvioje visas
teises, — laisvę jų kalbai,
kultūriniam plėtojimuisi ir
t. t. — bet reikalauja vieno,
butent, kad Lenkai
Lietuvoje būtų tikri to
krašto piliečiai. Tuokart
tas pats Amerikietis ži-
novas atsakė, kad Lenkai
negalį su tuo sutikti, — rei-
kia, ir jis pripažįsta, kad to
ji Lietuvos dalis surūtų inei-
ti į Lenkijos Valstybę.
Tuo tarpu Lietuviai su tuo
jokiu būdu nesutiks. Išskir-
ti Vilnių iš Lietuvos reikia
ta patį, ką išplėsti sau širdį.
Nėra pasaulyje sutvėrimo,
kurs pats savo noru sau gal-
vą atkirstų. Todėl, jeigu
turintieji galę panorės iš-
rūšti Lietuvos klausimą
taip, kaip to nori Lenkai,
tai ta jie turės atlikti prieš
Lietuvos tikrųjų piliečių va-
lį ir be jų sutikimo.

Lietuviai negali nesiskusti
pasauliui dėl uždėtos ant jų
basmės, — čia kalba eina
apie padalinimą Mažosios
(arba Prūsų) Lietuvos į dvi
dali. Nesa Nemunas, sulgy-
nančiosios sutarties, tapo sie-
na tarp Prūsijos ir Lietu-
vos; tuo būdu grynai lietu-
viški plotai vakarinėje Ne-
muno pusėje pasiliko Vo-
kietijai ir ant amžių likos
atskirti nuo visos Lietuvos.
Bet kas daugiausia sujėdi-
na Lietuvius — tai INTER-
NACIONALIZACIJA NE-
MUNO, pradedant nuo pat
Gardino. Niekas to nesiti-
kėjo ir negali atrasti išai-
kinimo, kokiais motyvais
vaduojos Aliantai, atimda-
mi iš Lietuvos Nemuno upę,
kuri abiem pusėm, per tuk-
stančius metų, buvo ir yra
Lietuvių apgyventą. Nemu-
nas Lietuvai yra šventa
upė, taip pat, kaip ir Aigip-
tų Nilas. Jau dabar šalyje
kyla propaganda dėl to,
kad Nemuno klausimas li-
kos neteisingai išrištas. Sa-
dien atėmė.

plaukomis, ir padarė ji
tarptautiniu, tai kas gali
garantuoti, kad rytoj neat-
ims jums žemės.“ O Lie-
tuviui žemė — tai viskas.
Toksai išrišimas klausimo
su Nemunu, be abejonės,
duos geros progos, kam rei-
kia, vesti propagandą prieš
Aliantų sutartis. Buv-
skelbta, kad sutartis daro-
ma su Vokietija, o čia imta
rūšti klausimas kraštų, ku-
rie su Vokietija neturi nie-
ko bendro. Kodėl taip iš-
jo? Mes klausėme, bet jo-
kio rimto paaiškinimo nega-
vome. Ta aplinkybė duoda
daug medžiagos visokerio-
piems spėjiojimams. Tei-
singiausias jų aiškinimas
yra tas, kad, internacionali-
zavus Nemuną, Lenkai turė-
sią kitą išėjimą į juras Ne-
muno, nuo Gardino per
Klaipėdą (Memelį). Lietu-
vų Delegacijos protestas,
sudėtas Taikos Konferen-
cijoje, neturėjo pasisekimo ir
situacijos neišgelbėjo.

Mes suprantame, kad Tai-
kos Konferencijoje negali vi-
sų pateikti visame kame,
bet čia yra tikrojo pado-
ryta skriauda silpniesiems.

Iš pranešimo apie Lietu-
vos klausimo stovį Taikos
Konferencijoje aišku, kad
mūsų, kaip silpnėsnių, padė-
jimas stovi toli nuo to
kelio, kuriuo mes no-
rėtume eiti. Bet vis-gi yra
jau duota pradžia mūsų sa-
vystoviam tvarkymuisi, ir
dabar tolimesnis mūsų tau-
tos likimas daugiausia pri-
gulės nuo mūsų pačių. Ar-
timiausia ateitis parodys,
ar mes, kaip ir tasai bičiū
spiečius, mokėsime suspie-
ti apie save visus geresnius
Lietuvos sumus ir, bendrai
dirbant, gaminti sau geres-
nės ateitį, kad mūsų vaikai
Valstybiniame Lietuvos Ru-
me galėtų laisvai ir erdvai
gyventi ir lengvai kvėpuoti.
Mūsų karta nesą didžiausia
atsakomybė, nes mums iš-
puolė tiesti pamatus pačiam
Valstybės Rumui, o nuo to,
kaip tie pamatai bus už-
tiesti, priklausio ir paties
Rumo stiprybė. Jei mes vi-
si, kur nebutume, dirbsime
išvieno, sutartinai, kaip tos
bitės, kad apsisaugojus šal-
nos ir audros metu, — tai
be abejonės nepažusime ir
susilausime šviesesnės atei-
ties. Bet jei dirbsime pa-
kriek, kaip, anot patarės,
Grigo bitės, jei neturėsime
pasišventimo Valstybės rei-
kalams, o priešingai — ži-
rėsime tik, kaip iš tos Val-
stybės daugiausia pasinaudo-
jus sau, t. y. jei turėsime
savo asmeninius arba ambi-
cijų tikslus, — tai iš viso
mūsų darbo nieko neišeis.
Ateis kitas svetimas valdo-
vas ir uždės ant mūsų dar
sunkesnę jungą. Taigi, jei
dalykai taip stovi, tai ver-
čiaus patį sau užsiekime
Valstybinių sunkenybių na-
šą, kad tas išieiti naudai
mūsų pačių žmonių, bet ne
svetimų valdovų.

Su pasigailėjimu reikia
pasakyti, kad ir mūsų tarpe
atsiranda žmonių, kurie tu-
ri egoistinius savo asmens
tikslus, prisidengdami labu
Tėvynės. Tokie žmonės, ne-
pasiekę savo tikslų, šmeižia
tuos, kurie ištikrųjų gina
Lietuvos reikalus. Tokių

žmonių tikslu yra sugriauti
kity su pasišventimu stato-
mą darbą, kad tik patiems
atsistojus priešakyje, nepai-
sant, ar tas gali išeiti mūsų
kraštui ant naudos, ar ne.
To mums reikia labai ser-
gėtis, nes dabar atsiranda
ir atsiradę daug visokių avan-
turistų, kurie nori pasinau-
doti menku mūsų žmonių
prityrimu politiniuose klau-
simuose, kad per tai prisi-
grobtį sau visokių gerybių
ir paskui spjauti ant visų
mūsų vargų-bėdų...

Santaika ir suderinimas
darbo kaip tik dabar yra la-
biai reikalingi, bet to, kaip
galime spręsti iš Amerikos
Lietuvių spaudos, visai ne-
simato tarpe brolių ir sese-
rų Lietuvių Amerikoje. Gy-
vendamas Amerikoje, aš ma-
vą Delegacijos protestas,
sudėtas Taikos Konferen-
cijoje, neturėjo pasisekimo ir
situacijos neišgelbėjo.

Apsilankęs Lietuvoje, pa-
dariau pranešimą Ministrų
Kabinetui ir Lietuvos
Respublikos Prezidentui a-
pie didelę Amerikos Lietu-
vių svarbą mūsų naujai be-
sikuriančiai Valstybei; prane-
šiau apie Amerikos Lietu-
vių šiuo metu nuveiktus
darbus išgavimui Lietuvai
laisvės. Buvau prašomas
kablegramu pranešti pilną
mūsų Augščiausios Valdžios
pasitenkinimą Amerikos
Lietuvių veikimu. Bet, su-
žinojęs, jog Lietuvos val-
džia iki šiam laikui negavo
nuo Amerikos Lietuvių jo-
kios materialės pagalbos,
apart užpirtų už Lietuvį
Dienos pinigų daiktų, jau-
niausi labai nesmagus. Man
nuostabu buvo jau ir dėlto,
kad, išvažiudamas iš Ame-
rikos, mačiau Amerikos
Lietuvius gausiai aukojant
pinigus, ir maniau sau,
kad mes su tokiais žmonė-
mis nepažusime! Bet su
dideliu širdies skausmu tu-
riau pranešti, kad iki šiam
laikui Lietuvos Valdžios Iš-
dai pasiekė tikta šitie pini-
gai:

1) 5.000.00 dolarių įteikė
g. J. S. Lopatto, — nuo A-
merikos Lietuvių Centralio
Komiteto.
2) Už 130.000.00 dol.
(Lietuvių Dienos pinigų) iš-
dalinta ir dalinama Ame-
kos Raudonojo Kryžiaus pa-
šalpa nukentėjusiems dėl
karės, be tautybės, skirtu-
mo.
3) Mano perduoti Taikos
Delegacijai 2.000 svarų (10.
000.00 dol.), kuriuos per-
duo Dr. J. Šliupą man įteikė
Lietuvos Nepri gulmybės
Fondas.
4) 10.000.00 dol. Dr. J.
Šliupas ketina šiomis dienom-
is perduoti Taikos Dele-
gacijai, nuo Lietuvos Ne-
pri gulmybės Fondo (perduo
ta 2 d. liepos. „Tėvynės“
Red.).
5) Amerikos Lietuvių Ta-
rybos siųstus per g. J. Aukš-
tutolį 25.000.00 dol. prof.
Voldemarui ikišiol dar ne-
gauta.
6) Šiomis dienomis Tai-
kos Delegacijai Paryžiuje
atsiūsta 13.000.00 dol.
Tai ir visa, ką Lietuvos

valdžia ikišiol gavo iš Ame-
rikos Lietuvių visuomenės.
Girdėjau, kad buvo siūsti
pinigai padengimui iškaščių
senosios delegacijos, — t. y.
pp. Dobužio, Mastausko ir
Pakšto, bet tai vis-gi maži
pinigai, sulyginant su tuo,
kas Amerikos Lietuvių su-
rinkta, man išvažiuojant iš
Amerikos.

Šiuo laikau reikalingu
pranešti Amerikos Lietuvių
visuomenei, jog Lietuvos
Valdžiai dideliai yra reika-
linga materialė pagalba pa-
dengimui visokių valstybės
reikalų. Todėl, JEIGU Y-
RA SURINKTA KUR-
NORS PINIGŲ, TUO-
JAUS REIKIA JIE PA-
SIŪSTI LIETUVOS VAL-
DŽIAI, KADIR LIETU-
VOS TAIKOS DELEGA-
CIJOS ANTRAŠU (*Lithu-
anian Delegation to the
Peace Conference, 24
RUE BAYARD, PARIS*).

Pinigai šiandien yra begalo
reikalingi, nes visas kraš-
tas yra nualintas; Valstybės
išlaidų padengimui mokes-
čių labai mažai tegalima su-
rinkti, gi išlaidos yra didė-
lės, nes reikia laikyti ir or-
ganizuoti kariuomenę, kuri
viena tik reikalauja apie 64
% viso išlaidų biudžeto.
JUSŲ PAGALBOS LAU-
KIA JUSŲ TĖVŲ KRAŠ-
TAS.

Nors ir trumpai budamas
Lietuvoje, vis-gi turėjau
progos susipažinti su vidu-
jiniu Lietuvos padėjimu.
Todėl laikau savo pareiga
pranešti Amerikos Lietu-
vams, jog Lietuva dabar y-
ra toks kraštas, kuriame
kiekvienas žmogus, moka-
nčis šioji ar tokį amatą, yra
labai pageidaujamas. Kiek-
vienas gali buti tikras, kad
jo buvis Lietuvoje yra taip
užtikrintas, kaip niekur ki-
tur. Čia yra reikalingi
žmonės darbo ir iniciatyvos,
— jiems čionai atsidengia
tokia plati dirva ir jų čia
laikia tokia buties gerovė,
kokios jie negali ir įsivaiz-
dinti. Čia reikalingi yra
stalydailiai (staliariai), dai-
lydės, siuvėjai, kurpiai, šal-
takaliai (slesoriai), ir vi-
sokių kitų amatų darbinin-
kai. Čia reikalingi yra vi-
sokio biznio žmonės, — ve-
dėjai dirbtuvių, statytojai
namų, tarnautojai geležin-
kelių. Ypatingai gi reikalin-
gi yra inteligentinio darbo
žmonės, — tarnautojai val-
stybės įstaigose (ofisuose),
knygneivžiai (buhalteriai),
telegrafistai, stenografai,
prekybos, pramonės ir ukio
žinovai. Visiems čia yra
platus, atviras kelias; vi-
siems teks darbo, kas tikta
turi sveikatos ir netingi
dirbti. Jeigu Amerikos Lie-
tuviai savo laiką neapims
visų darbų ir savo rankas,
tai kiti tai padarys.

Tamas Naruševičius.
Birželio 26 d., 1919 m.,
24 Rue Bayard, Paris.
P. S. — Aš jaučiu, jog
yra Amerikoje Lietuvių, ku-
rie rugoja ant manęs, kad
tāp mažai tēršau. Bet pa-
tikėkit man, — tiek turiu
darbo, o kitą kartą ir nervų
suerzinimo, kad sunku at-
rasti laiko ir upo rašymui.
Kaip tikta pasitaikys ge-
resnė proga, nepraleisiu jos
ir vėl su Jumis pasidalinsiu
žiniomis ir mintimis.
Visiems simžiū kuosir-
dingiausius linkėjimus!

PERŽVALGA

„Apie ponį Turėnovičienę. — A. L. T. Tarybos susirinkime 22 d. liepos dalyvavo ponis Laura de Gozdava Turėnovičienė. Ji buvo Lietuvoje, — tai buvo pirmutinė moteris, nuvykusi Lietuvon su pagalba badaujantiems ir sergantiems. Jos pasidarbavimų, Lietuvos valdžios medikamentų ir maisto. Už tai ji liko Lietuvos valdžios pavadinta *Labdarybės Komisionierė* (National Commissioner of Charities in Lithuania). Iškeliaudama iš Lietuvos, ji gavo gražius padėkos laiškus nuo premjero Slezevičiaus ir nuo Prezidento Smetonos. Iškeliaudama iš Lietuvos, ji, kaip Lietuvos pilietė, gavo Lietuvos valdžios pasportą, vizuotą visoje valstybėje, kur tik ji tiko apsilankyti. Ant jos pasporto yra parašyta, jog ji Lietuvos valdžios yra įgaliojama rūpintis gauti pašalpą Lietuvos Raudonajam Kryžiui Suvienytose Valstijose ir įvairiose Europos šalyse. Taip pat ji turi rekomendacijos laiška nuo vysk. Karevičiaus ir popiežiaus sekretorių kardinalo Gaspari.

Iš jos pasakojimų, ką ji Lietuvoje matė, ko patyrė ir koks yra Lietuvos žmonių vargas ir upas, daug dalykų sužinota. Ji taip vaizdingai moka pasakoti, kad ne vienam klausytojų nenoromis riedėjo ašara per veidus. Pavyzdžiui, Lietuvoje, visur kur tikėtai jau teko būti, nerasi nei rakandų, nei lovų, nei patalynės, nei drabužių, nei avalinės. Gi žmonių upas — jai, svetimataitei (ji yra Amerikoje gimusi), tiesiog nesuprantamas: nežiurint neišpasakoto vargo, kokį žmonės turėjo iškentėti, jų upas yra labai pakilęs. Žmonės, su šypsna ant veidų, sako:

„Pergyvenome sunkesnius vargus, pergysime ir šiuos... Kada nors juk turės pasibaigti mūsų vargai...“

O vargas yra neišpasakytas, — medikamentų nėra, gydytojų stoka, ligonbuočių plikos sienos, nėra nei lovų, nei materačių... Šiltinės, difterijos ir kitokios limpa-mos ligos pjauna žmones...

Ponia Turėnovičienė ketina prigelbėti Amerikos Lietuvianų savo įtekme tarp Amerikonų, — ji yra artimoje pažintyje su tokiais įtekmingais Amerikonais, kaip pp. Peabody, Caldwell ir kiti. Ir Tautinės Tarybos posėdyje, kada ji buvo klausama įvairių dalykų, k. t. įgaliojimų iš Lietuvos, arba ir apie jos santykius su Lenkų komitetais, — ji užreikšė, kad „aš“, sako, „nenoriu užteiti kam už akių, — aš tikimai prašau Jūsų pavėlimo pagalbės Jūsų krašto ir mano krašto Lietuvos žmonėms...“

Apie p. Turėnovičienę savo laike nemaža rašė „LIETUVOJE“ p. B. K. Balutis. Argumentai ko-klus p. Balutis buvo pasta-tęs, buvo svarbūs, tad ir Ta-ryboje rūpėjo šiek tiek plačiau iš pačios ponios Turėnovičienės sužinoti apie kai-

kuriuos dalykus, kurie jai buvo užmetami.

Vyriausiai Lietuviams rūpi jos atsinešimas į Lenkų. Paklausta apie jos santykius su Lenkų Atstaitymo Draugija, kurios pirmininke ir organizatore ji buvo paskelbta Amerikos spaudoje, ponis Turėnovičienė paaiškino, jog tą Draugiją ji suorganizavo 1915 m., kuomet dar pati gerai nežinojo, kas yra Lietuviai ir kokie yra jų troškimai. Raskink, ji atėities. Draugijos tikslų, anot jos, buvo prirengti būrį jaunų merginų slaugių (nursių) ir mokytojų, kad jos, pasiūstos į Suvalkų guberniją (Suvalkų mieste pati p. Turėnovičienė gyveno su savo vyru), neštų pagalbą vietos gyventojams. Iš tos Draugijos p. Turėnovičienė pasitraukianti ir pati Draugija likviduojanti savo reikalus pirmoje savaitėje rugpjūčio savaitėje.

Ponia Turėnovičienė užpėnai parašė knygą antgalvui „WHEN THE PRUSSIANS CAME TO POLAND“, — toje knygoje Suvalkiją, Vilnį ir abelnai, visą Lietuvą ji vadina Lenkija. Dabar, ji sako, jog dėl to, jos nežinojimo Lietuvos (ji knygoje sakosi esanti New Yorke gimusi, tad, kaip ir visi Amerikoje gimę ir auklėti žmonės ji neturėjusi supratimo apie skirtumą tarp Lenkų ir Lietuvų), ji padarė skriaudą Lietuvai, tačiau dabar, kitoje savo knygoje, kurią ji dabar užbaigė, tą klaidą atitaiso ir Lietuviams atsilygina.

„Ar negalima nors dabar išvieno dirbti prie Raudonojo Kryžiaus? — Jau buvo progos pastebėti, jog yra labai nenuoseklūs Amerikoje dviem frontais organizuoti pagalbą Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Raudonasis Kryžius, — tai yra grynai valstybinė organizacija, todėl ji privalo būti griežtai atskirta nuo partijų įtekme ir jų kontrolės.

Žinome, jog krikščionių demokratų organizuojamas Raudonasis Kryžius iš pačių pradžių yra pastatytas ant partijinių skirtumų principo, — jis yra po kontrole ir priežiūra Tautos Fondo, per tai ir Lietuvų Tarybos. Todėl ir nenuostabu, kad kitų partijų žmonės negalėjo prie jo prisidėti. Kitas būtų buvęs dalykas, jei R. Kryžius būtų vienas atskiras nuo L. Tarybos, arba kad jis būtų buvęs nors po Ekzekutyvio Komiteto kontrole.

Kitokios pamatais pastatyta yra Daktarų Draugijos organizuojamoji LIETUVAI GELBĖTI DRAUGIJA (ji yra taip pavadinta vien dėlto, kad Raudonojo Kryžiaus vardo negalima vartoti). L. G. Draugijos išdais ir visa organizacija yra visai atskira nuo visų kitų, kaip nuo partijų, taip ir nuo fondų. Ji yra savystovė organizacija, ne ant partijinių pamatų paremta. Ji susitvėrė pirm Seimo, buvusio Chicagoje, tik Seimas jai užgyma davė.

Kitokios pamatais pastatyta yra Daktarų Draugijos organizuojamoji LIETUVAI GELBĖTI DRAUGIJA (ji yra taip pavadinta vien dėlto, kad Raudonojo Kryžiaus vardo negalima vartoti). L. G. Draugijos išdais ir visa organizacija yra visai atskira nuo visų kitų, kaip nuo partijų, taip ir nuo fondų. Ji yra savystovė organizacija, ne ant partijinių pamatų paremta. Ji susitvėrė pirm Seimo, buvusio Chicagoje, tik Seimas jai užgyma davė.

Dabar, užsibaigus pasaulio kare, susidaro visai kitokios sąlygos žmonių šelpimui Lietuvoje. Todėl IŠMINTINGA BUTŲ, JEI „RAUDONASIS KRYŽIUS“ IR „LIETUVAI GELBĖTI DRAUGIJA“ SUDARYTŲ BENDRĄ FRONTĄ SAVO DARBU. Tada visi, kaip vienas, remtų pavyzdžiu darbu. Tas lengva būtų atsiekti. Prie to, mums rodos, galima būtų prieiti šitokių būdų: pirmiausia — lai Raudonojo Kryžiaus ir Lietuvai Gelbėti Draugijos Komitetui sudaro bendrą konferenciją ir pagamina planą bendram darbui. Toliaus, — kaip Tautos Fondas, taip ir Centralis Komitetas lai paveda tai naujai organizacijai visus pinigus, kokie yra likę iš sumų, skirtų nukentėjusiems šelpiti. Taip pat lai paveda tai organizacijai ir savo skyrius, drauge su visu agitacijiniu aparatu, koks buvo panaudojamas, koks buvo renkamas, kaip aukas renkamas. Taip stojus darban, būtų gražios pasekmės ir darbas būtų vedamas tikslingai.

Mes neabejojame, kad Centralis Komitetas mielai noru pavestų tokiai organizacijai visą, ką jis turi, — butent apie 20.000 dol. vertės apatinųjų drabužių ir paklodžių; pavestų likusius pinigų; atiduotų naujos organizacijos globon savo skyrius, — BILE TIKTAI BUTŲ GALIMA DIRBTI DIDELES IR IŠNAŠUS DARBAS.

Žinome, kad Tautos Fondas finansuoja politinį Lietuvų ir savo srovės veiksmų; tam tikslui buvo atitaukiama tam tikras nuosimtis iš aukų, kojos suplaukdavo Fondan. Bet tas klausimas lengvai gali būti išrištas, jei politikos darbas T. Fondan pradėtų rinkti aukas atskirai nuo šelpimo, kaip tai daro Liet. Neprigulmybės Fondas.

Sios savaitės laikraščiuose tilpęs g. T. Naruševičiaus straipsnis parodo, kaip labai reikalinga yra Amerikos Lietuvų pagalba Lietuvai. AR-GI AMERIKOS LIETUVIAI IR DABAR DAR BUS TOKIOS UŽKIRTĖJIOS PARTIJOS VUME ŠIRDIES? AR IR DABAR DAR JIE NEPAJIEGS IŠEITI IŠ SIAURŲ PARTIJVUMO RĖMŲ?...

Lai Amerikos Lietuviai atsižvelgia į kritišką Lietuvos padėjimą. Lai jie leidžia savo širdžiai apgalėti šaltą partijųvumo išrovikimą, — o tuokart, nors ir vėlai, prieis prie sutartino darbo Lietuvai gelbėti.

„Ne visai taip yra. — „Garso“ num. 30-me redakcijos straipsnyje skaitome šitokius žodžius:

„Nors Tautos Fondas Lietuvos Delegacijai buvo pasiuntęs 50 tukstančių dolerių, Lopatto seimui užreikšė, kad iš T. F. nieko negauta...“

Ne visai teisingai „GARSAS“ dalykus nupasakoja: Adv. J. S. Lopatto užreikšė, jog Tautos Fondas, kiek jam, kaip dalyvavusiam Taikos Delegacijoje, yra žinoma, siuntė pinigų kun-

Vilimavičiui ir kun. Olšauskiui, bet Taikos Delegacija nieko nėra gavusi. Kad Taikos Delegacija, nei Lietuvos Valdžia negavo pinigų iš Tautos Fondo, tą parodo ir gerb. T. Naruševičiaus laiškas, kurs telpa šios savaitės spaudoje. Jei bent gal tie 13.000 dol., kuriuos Taikos Delegacija dabar, pabaigoje birželio mėn., priėmė, yra Tautos Fondo siųsti. Tai ir viskas.

„GARSAS“ ir kiti laikraščiai neturėtų rugoti ant mūsų, jei savo žodžiams priparodymus turime nuo pačių Taikos Delegacijos narių. Taip pat „GARSAS“ ir kiti jo vienminčiai turėtų sutikti su visais, jog pinigai, išleisti krikščionių demokratų politikai ir tos partijos atstovų kelionėms, negali būti paskaityti, kaip Lietuvai perduoti pinigai.

Mes labai džiaugsimės ir su pasigerėjimu minėsime, jei nors dabar Tautos Fondas pasiųs Lietuvos valdžiai arba Taikos Delegacijai nors tuos pinigus, kurie dabar yra Amerikoje laikomi. Tie pinigai, kuriuos žmonės dėjo per Tautos Fondą Lietuvai, reikalingi yra Lietuvoje, o ne Amerikoje, TODEL PRASIŽENGIMU YRA JUOS AMERIKOJE LAIKYTI. Jei ir dabar tie pinigai nebus perduoti Lietuvos valdžiai, tai mes žinosime, jog teisybė yra tame, kad dalis krikščionių demokratų nepasitiki Lietuvos valdžia ir nenori jos remti, — o iš to, be abejo, galima daryti ir tolimesni išvedimai.

Kalbėdamas apie Raudonąjį Kryžių, tas pats „GARSAS“ rašo:

„...mūsų puikieji liberalai stovi nuošaliai, nei prie mūsų neprisidėdami, nei patys nieko neveikdami. Išrinko keletą daktarų, kurie nesiskaito su visuomene, neprieina prie žmonių ir tik moka dirbantiems Lietuvos labui grąžinti.“

Jau kitoje vietoje sakėme, jog Raud. Kryžius, kaip prikerpta prie Tautos Fondo (pertai ir prie Lietuvų Tarybos) istaiga, yra partijos kontrolėje, todėl negalima reikalauti, kad kiti atsidėtų savo įsitikinimų ir nuomonių ten, kur jie gal visai ir nėra pageidaujami. Vėliaus pervesdinkite tokį planą, kaip mes pasiūlomė straipsnyje „AR NEGALIMA NORS DABAR IŠVIENO DIRBTI PRIE RAUDONOJO KRYŽIAUS“.

Norint aštrią kritiką pervesdinti, neužtenka pašiepti daktarus, kurie veikia ir nori naudingą darbą nuveikti, — nesa kuo tie, leisime, daktarai, organizuojantie Lietuvai Gelbėti Draugiją, yra prastesni už kunigus, kurie organizuoja Raudonąjį Kryžių? Tad ir „G.“ mes norėtume patarti ne pa juokti ar niekinti daktarus ir jų dirbamąjį darbą, bet sujieskoti kelius, kuriais būtų galima prieiti prie bendro darbo, aplenkus partijas ir jų kenksmingą šioje valandėje nepamatytą varžymą politikai.

AUKSO VILNOS

Meilės ir Mirties Žaislas

Trijose Veikmėse Drama

Parašė ST. PRZYBYŠEVSKIS.
Vertė ST. J. GRINIENĖ.

IRENA (staiga pašoka): Tegul jau atsitinka!... ir prapulti... ir pragara, bet su tavim. (Kabinasi jam ant kaklo su didžiu verksmu).

UŽDANGA.

ANTRAS VEIKSMAS.

Puikiai išpuoštas kambarys. Prievakaris. Ruščicas ir Rembovskis.

RUŠČICAS. — Man labai gaila Lonskio, puikus iš jo gydytojas. Bet nieko nepadarysi. Patyloms susirado sau vietą užrubežyje... hm... matyt, jau pas jį nėra pajėgų daugiau kankintis. Aš jaučiau, kaip jo neapykanta augo prie tavęs, ypač tada, kaip jo žmonos sveikata ėjo silpnyn... REMBOVSKIS. — Visa tai labai baisu, bet išdalies ir gerai, kad jisai ir jį prasišalino nuo mano akių. Kiekvieną kartą kap matydavau jį, širdis pas mane apmirdavo. Aš jaučiau, kad prasižengėlis sėdi greta tyrinėtojo... Taip! Prasižengėlis, kas valanda laukia, kad štai štai pagaus mane ant kokio nors neaiškaus išsitarimo, kad patsai tuoj-tuoj išduosiu save... Kad tu žinotum, kaip aš pailsau... Nežinau, ką daryčiau, sutikęs jį kur-nors. Tos jo akys, pilnos piktumo ir neapykantos... Ar pasi-taikė tau matyti kada-nors akis... kruvinas paukščio akis... O, Viešpatie! Kaip tai baisu...

RUŠČICAS. — Taip, baisu... ji tave dar myli ir kankinasi. Vakar mačiau ją. Apverktiname padėjime, tarsi sapnuodama vaikščioja... Tai staiga ją apima koks-tai nepaprastas judėjimas... O pas stalą — tai buvo baisu — veidas nekruta, buvo išbalusi, žinai, tarsi mirties angelas, ir tuo nekrutaučiu, apmirusiu veidu birėjo smulkios, lyg perlai, ašaros. Aš pajutau nepaprastą gailestį ir didelę pagarbą linkui tų ašarų... jose buvo didelis kentėjimas jūsų visų... Taip, jūsų visų. Visi jūs tokie nelaimingi... REMBOVSKIS. — Taip, mes labai nelaimingi... (Tvirtai) O Lonskis? Ką gi jisai?

RUŠČICAS. — Lonskis? Sėdėjo baisus, išbalęs, piktas. Žiūrėjo į tas ašaras, veidas buvo pilnas gailesties... žodžio nepratarė... tik žiūrėjo... žiūrėjo. Akis jo tarsi priaugo prie tų ašarų, jisai gėrė jas, akimis gėrė... Su skausmu žiūrėjo, kada tos ašaros viena po kitai, rhe-che-che, ašaros už tave, kruvinos ašaros, tarsi varis, birėjo ant jo širdies... REMBOVSKIS. — Kaip tu mane kankini... Kam man tai pasakoji? Žinai, tarpais man rodosi, kad tu tyčiojiesi iš manęs.

RUŠČICAS. — O ne, ne, mano vaikel... Bet gera, kad tu turėsi prieš savo akis pilną paveikslą tų kančių, kurios yra tavo rankų darbas... REMBOVSKIS. — Kam man kentėti daugiau, kaip kad dagar kenčių? RUŠČICAS. — Gal buti tuomi kentėjimu palengvinsi savo likimą. Nes tokie dalykai labai baudžia žmogų... Jeigu neatlyginsi skriaudos, tai lengviau perneši tą, kas gal tave prapuldyti... padarysi gailestį sąžinės, mušiesi į krutinę ir tarsi: mano kaltė, mano kaltė, mano visųdidžiausia kaltė.

REMOVSKI. — Nekalbėk jau, nekalbėk — mane ima tokia baimė... Kartais tu kalbi taip, tartum butum mano sąžinė. RUŠČICAS. — Che-che... Tu nervuojiesi, mano sunau... nervuojiesi... nebijok nieko... tik... niekados nežinia, kas gal atsitikt... Eiti niekniekiai... (Pauza). Che-che-che... Tavo tėvas pagimdė šitą skaudų likimą. REMBOVSKIS. — Pagimdė? RUŠČICAS. — Taip, pagimdė, dėlto kad nusišovė. (Tyliai juokiasi) Che-che-che... O gal buti ir gerai padarė... Juk tai irgi atlyginimas... Nors persunkus, perskaudus, vienok irgi atlyginimas... REMBOVSKIS. — Ar gi tu jau nepasakysi ant galo, dėlko tėvas sau gyvastį atėmė?

RUŠČICAS. — Ar aš žinau? Ar aš žinau... Jeigu kas sau atima gyvastį, tai, beabejo, turi tukstantį priežasčių, che-che-che... tukstantį ir vieną... visai kaip ir gir-tuoklystė... che-che... geria ne dėlto, kad būtų smagu, bet yra reikalas apsvaiginti, užmušti ką-tai tokio savyje... Che-che-che... Bet saužudystė — geriau, dėlto, kad teisingiau, pasirodo, taip sakant, abelinas atlyginimas už... už... kaltę. Dieve mano... kaltę? Che-che... Vienok kaltės nėra, yra tik bausmė, bausmė, bausmė... (Atsidusdamas). Tavo motina, — taip, dovanok, kad kalbu su tavim apie ją... tu myli minėti apie motiną... (Trauko pečius) Ji suardė užsitikėjimą tavo tėvui, bet po tam, kaip jisai suardė jos gyvenimą... Kaltės nėra, nėra, che-che-che, yra tik bausmė, bausmė... (Pauza). O kur Irena?

REMOVSKIS. — Išėjo pasivaikštinėti su Zigmuntu.

RUŠČICAS. — Pasivaikštinėti? Taip, į parką... taip, taip... Ar senai jau?

REMOVSKIS. — Tuoj sugrįž... Bijok Dievo, Ruščice, nejaugi tu ją persekioji?

Daugiau Bus.

RABINDRANATH TAGORE.

DARŽININKAS

Vertė KAROLIS VAIRAS.

= 24. =

Nelauk tik tai sau savo širdies paslapčių, mano drauge!

Pasakyk jas man, tik tai man, paslapytyje.

Tu, kurs taip meiliai juokies, taip švelniai šnabždi, — mano širdis išgirs tai, ne mano ausis.

Naktis yra gili, namai yra tykūs, paukščių lizdus apglėbė miegas.

Pasakyk man, per abejojančių ašaras, per dvejimojo šypsną, per saldžią gėdą ir skausmą, — pasakyk man savo širdies paslaptį!

= 25. =

„Eikš čionai, jaunikaiti, pasakyk mums teisingai, dėlko tavo akyse yra pašėlimas?“

„Nei pats nežinau, kokio laukinių aguonų vyno atsigėriau, kad mano akyse pašėlimas.“

„Ah, gėda!“

„Taip, vieni yra gudrus, gi kiti yra kvaili; vieni yra atsargūs, gi kiti nėra atsargūs. Yra akių, kurios šypsosi ir yra akių, kurios verkia — gi mano akyse yra pašėlimas.“

„Jaunikaiti, ko tu stovi ramus medžio ukmėje?“

„Mano kojos pailso nuo mano širdies naštos, taigi ir stoviu ramiai pavėsyje.“

„Ah, gėda!“

„Taip, vieni eina savo keliu, gi kiti svyruoja; vieni yra laisvi, gi kiti yra supančioti, — mano kojos pailso nuo mano širdies naštos.“

= 26. =

„Aš priimu visą, ką man duoda tavo geros rankos. Nieko daugiau nemaldauju.“

„Taip, taip, aš pažįstu tave, kuklus elgėta, tu reikalauji viso, ką kitas turi.“

„Jei būtų man duota klaidunė gėlė, aš nešiočiau ją savo širdyje.“

„Bet jei prie j-s būtų dieglių?“

„Aš kentėčiau ir juos.“

„Taip, taip, aš pažįstu tave, kuklus elgėta, tu reikalauji viso, ką kitas turi.“

„Bet jei tu tik vieną kartą pakeltum savo mylinčias akis ant mano veido, tai mano gyvenimas apsaltų iki mirčiai.“

„Bet jei būtų tik tai žiaurus žvilgsniai?“

„Aš kentėčiau, įausdamas, kaip jie varso man širdį.“

„Taip, taip, aš pažįstu tave, kuklus elgėta, tu reikalauji viso, ką kitas turi.“

T. B.

SOKIAI KAIPO DAILA

J. Gedminas.

Auksiniu periodu Anglijos baleto skaitosi laikotarpis nuo 1820 iki 1850 metų. 1821 m. Anglijai pasisekė „išgyti“ žymesnę Paryžiaus žvaigždę. O tas buvo nelengva. Kadangi Paryžiaus šokikės buvo išsilavinusios valdiškoje akademijoje, tad jos negalėjo apieiti savo krašto be valdžios paveldėjimo. Dėl to nemaža „pasidarbavo“ patsi Anglijos ambasadorius. Galop likoši padaryta formalė sutartis, — su parašais ir antspaudu.

Pirmutiniai Anglijon nuvyko šokikai *Albert* ir *Nobles*, — su užtikrinta alga 1.700 ir 1.500 svarų sterlingų. Londoną, taip sakant, įvedu pačmė šturmu. Jiedu išsyk pasidarė visuomenės stabais. Augštesnė publika apie nieką daugiau nekalbėjo ir nemislėjo, kaip tiksliai apie jų šokimą. Pradėjo baleto viešpatavimas. Karališkas teatras tapo irgi užleistas baletui. Taigi apie šimtmečio ketvirtadalį Angliją buvo užžavėjęs baletas. Vienok, kaip jau augščiau buvęs minėta, baletas likosi Anglijoje nesuprastas dailos žvilgsniu ir todėl greitai ten perėjo „baletinis karštis“.

Klasiškas baletas.

Rusijos naujoji baletinė mokykla pastatė tai dailos šaką ant tvirtų pamatų, suteikiant progą plačiam pasauliui pažinti tikrą baletą. Tame, taip sakant, klasiškame baletе „buvo leista“ panaudoti visas baletinių šokių techniškas smulkmenas, — visi apribėjimai liko si panaikinti. Pati gi baleto forma mažai skiriasi nuo senosios italų baleto formos. Moterų apsirėngimas trumpas (nesiekia net kelių), vyrų gi paprastas. Techniškoji baleto pusė — su visais sunkumais — lošia, gal, svarbiausią rolę. Rusų baletinė mokykla pergalėjo visus sunkumus ir viską padengė tyro artistiško skraiste. Rusai su ypatingu sumanumu sujungė techniką su išraiška, kas ir pakėlė baletą ant augščiausio laipsnio.

Šokiai reikalauja ilgo lavinimosi. Pradėjus juos vaiku, lavinimasi tęsiasi bent per 10 metų. Vienok po užbaigimo šokių mokyklos kurso šokikas turi nesiliauti lavinėjis ir praktikuoti, — jeigu nori būti visapusiškai sumanus šokikas-dailininkas.

Rusų kompozitorius *Čaikovskis* pridavė baletui savo muzikos karštumą ir poetiškumą, kas padarė Rusų baletą kokia tai paslaptinga veikme. Iš žymiausių baletų, muzikos ir dailos žvilgsniu, galima paminėti sekančius: „*Le Lac des Cygnes*“ (poetiškas vaizdas sąsąsėje su tyra meile), „*Les Sylphides*“ (abstrakčio gražumo fantazija), „*La Camargo*“ (šokių-drama), „*Kleopatra*“, „*Sheherazade*“ ir tt.

Imperatoriškoji baleto mokykla Rusijoje, įsteigta XVII šimtmečio, užima pirmą vietą Europoje. Ji

neapsitenkina tuomi, kad vien tik išlavinti šokikus, kad paleisti juos „platųjį pasaulį“ dėl suradimo sau „pragyvenimo“ — sulg savo nuožiūros. Sudaroma skirtinių šokių trupė, kuri stengiasi toliau vystyti tos rūšies dailą. Tie šokikai „užsiima“ šokiais geriausiuose jų gyvenimo metuose, kada jų kunas žėri jaunatve, gražumu ir energija. Vėliaus-gi jiems suteikiama pensija, ir jie yra priversti pasitraukti. Tačiau tas šokių pertraukimas nereikia, kad šokikai privalo apieiti numylėtos dailos sritį, — jie tampa direktoriais ir tvėrėjais baleto ir šokių-dramos.

Rusų tautinė muzika, ta idealė ir paslaptinga muzika, išreiškianti, taip sakant, filosofinę Rusų melancholišką, kartų iškelia augštumon ir Rusų šokius — Rusų baletą. Juk rusiškame baletе naudojama muzika tokių liaulių galimų-kompozitorių, kaip: *Borodin*, *Stravinskis*, *Glazunov*, *Čaikovskis*, *Rimskij-Korsakov*; savo reikšmę jų tvariniai yra universaliai, bet kartu ir grynai rusiški savo išraiška ir turiniu.

Taigi nėra stebėtina, jeigu ir šokiuose užsižiebia artistiško dvasia, kuri, nesiškai, dvasia su jokiais varžymais, išreiškia tautinį temperamentą, tautinę sielą — visoje savo šviesoje, visame jos gražume ir išdidume. Todėl tie šokiai taip yra gražūs, taip viliojantys, taip paslaptingi ir malonūs.

Kadangi tyros dailos atributai pasilikę visoje savo veiksmėje, tad Rusų šokiai, Rusų baletas, yra kartu tarptautiški, visavietiniai. Rusų šokius galima pavadinti universalia kalba, kuri suprantama visiems pasaulio gyventojams. Ta universali kalba turi charakteringą rusišką išraišką ir skambėjimą. Tiksliai ačiu toms sus sunkumus ir viską padengė tyro artistiško skraiste. Rusai su ypatingu sumanumu sujungė techniką su išraiška, kas ir pakėlė baletą ant augščiausio laipsnio.

Šokiai reikalauja ilgo lavinimosi. Pradėjus juos vaiku, lavinimasi tęsiasi bent per 10 metų. Vienok po užbaigimo šokių mokyklos kurso šokikas turi nesiliauti lavinėjis ir praktikuoti, — jeigu nori būti visapusiškai sumanus šokikas-dailininkas.

Rusų kompozitorius *Čaikovskis* pridavė baletui savo muzikos karštumą ir poetiškumą, kas padarė Rusų baletą kokia tai paslaptinga veikme. Iš žymiausių baletų, muzikos ir dailos žvilgsniu, galima paminėti sekančius: „*Le Lac des Cygnes*“ (poetiškas vaizdas sąsąsėje su tyra meile), „*Les Sylphides*“ (abstrakčio gražumo fantazija), „*La Camargo*“ (šokių-drama), „*Kleopatra*“, „*Sheherazade*“ ir tt.

los išraiška. Čia surado pakankamai sau medžiagos piešėjai, skulptoriai, romanų rašytojai, psichologai ir visi dailos mylėtojai.

III.

Pragarsėję šokikai ir šokikės.

Jau augščiau buvo pažymėta, kad vyrai šokikai likosi „įvesti“ tik naujausiame rusų baletе. Todėl pirmiau pažvelgsime į pragarsėjusias plačiam pasaulyje šokikas.

Taglioni.

Marie Taglioni, žymiausia šokikė XIX šimtmečio. Tai tikra šokių genijus. Tulaime žurnale taip apie ją buvo išsireikšta: „Ar galima matyti ką-nors gražesnį, ką-nors klasiškesnį, negu Taglioni?“

Marie Taglioni gimė Stockholme 1804 m. Jos tėvas buvo italas, o motina — švedė. Jos tėvas buvo baleto mokytojas, o dvi jos gimnaitės — žymios šokikės, todėl jos vardas buvo jau plačiai žinomas.

Kada tėvas perstatė savo jaunai Mariute garbiam šokių mokytojų *Conlon* tui, tad jis pastebėjo sekančiai: „Koks vėlinas iš tos kuprės gali ką padaryti!“ Vienok po eilės metų kieto lavinimosi visi defektai liko pergalėti.

Pirmutinį „debutą“ ji padarė Vienoje, 1822 m., baletе, kurį sukomponavo jos tėvas išimtinai jai. Jauna šokikė atliko savo užduotį su pilna pasekme. Greit ji tapo vieną iš operos žvaigždžių. Pasirodžius jai po penkių metų Paryžiuje, jai tenai sutiko gan šaltai. Tačiau ji tvirtai pasiryzo „užkariauti“ francūzų sostinę... Ir tas jai neužilgo pasisekė. Su pilna pasekme ji atliko „*La Vestale*“, „*Mars et Venus*“, „*Fernand Cortez*“ ir tt.; už atlikimą „*La Sylphide*“ ji sutiko tikrą triumfą, kuris praskambėjo po visą Europą.

Iš Paryžiaus Taglioni patraukė į Londoną. Ji pasirodė 1830 m. baletе „*Flore et Zephire*“. Ji išsyk užhipnotizavo Anglijos publiką. Kiekvieną naktį, kada ji turėjo pasirodyti, teatras buvo apgultas minios. Jai mokėjo daugiau, negu kokiai kitai šokikei pasaulyje. Ji pareikalavo po 100 svarų sterlingų už vakarą; kartu buvo apmokami ir keletas jos giminių.

Taglioni labai buvo prisirišusi prie pinigų. Vieną vakarą Karališko teatro priežiūrėtojas buvo priverstas atsipaštyti, kad negali pradėti baletо, — nes Taglioni, sėdėdama apsirėngimo kambarėje, atsisako pasirodyti ant scenos, kol jai nebus užmokėta didelė pinigų suma.

Kartu Taglioni buvo ir garbės įieškotoja. Kada kartą šokikui Perrot publiką daugiau aplodavo, negu jai, tai ji atsisakė tęsti lošimą ir kaltino visus suokalbyje prieš jos garbę.

Taglioni daug prisidėjo prie išvystymo baletо. Jos šokiai savo išraiška ir išvaizda buvo, taip sakant, katalikiški. Ji šoko ilgoje, juose tunikoje, kuri siekė

kulnų. Ištesų, tie jos marškiniai taip buvo ilgi, kad, šokant jai Petrapilyje, kaip pasakojama, caras turėjo apieisti savo ložą ir atsisėsti paprastoje sėdynėje. Jos plaukai buvo sutaisyti lyg kokios madonos, — puldami ant šalių; plaukuose buvo įpintos rožės. Akis ji laikė nuleidusi. Jos poza buvo rimta ir paprasta. (Daugiau Bus).

KAUNO CENTRO LIETUVIŲ KAT. MOTERŲ DRAUGIJOS VALDYBOŠ ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIUS IR LIETUVAITES.

Centro Lietuvių K. Moterų Dr-jos Valdyba turi garbės atsišaukti į savo Tautietes ir Tautiečius, meldama jųsi atsišvelgti į Lietuvos moterų Dr-jos reikalus.

L. K. Moterų Dr-ja, įsikursi 12 metų atgal visuomenės Lietuvos Tėvynės labui, turėjo Kaune daug įvairių įstaigų: Mergaičių amatų ir naminių ūkės vedimo mokyklą, kurioje mokinosi šimtas su viršum Lietuvių; internatą-pensionatą, kuriame gyvena ir lavinasi irgi apie 100 Lietuvių; valgyklą, kepyklą, siuvimo ir išsiuvinėjimo mokyklą, saldainių-ėukrainę; visos minėtos įstaigos buvo aprūpintos baldais, pavyzdžiais, mokytojais, butu ir tt., be to L. K. Moterų Dr-ja dar davė kasmet moterų išdrinų parodą, ukių kursų, vakarėlius, paskaitas, vienu žodžiu — darbavosi visuomenės labui. Kaip minėta mergaičių amatų ir ukių mokyklą, taip ir visas kitas savo įstaigas laikydavo savo lėšomis surinktomis aukų. Rusų valdžia neduodavo nei skatikėlio, tik ant kiekvieno žingsnio kludydavo ir trukdydavo; nežiurint į tai, L. K. Moterų Dr-ja ėjo pirmyn. Jos samata 1914 metais buvo padaryta 57 tukstančių rublių — 114 tukst. markių. Dr-jos inventorius sulgė anos gėdynės kainų giliavo į 10 tukstančių rublių — 20 tukst. markių. Tuotarpu, užėjus kare, visos įstaigos ir visas Dr-jos inventorius žlugo taip, kad nei adatėlės neatsiliko. L. K. Moterų Dr-ja nuo 1917 metų, vargais išgavusi leidimą iš Vokiečių valdžios, pradėjo vėl veikti savo srityje: įgyja prie Kauno dvarelių Mergaičių Ukių Mokyklai, kuriai kaip reikiant įtaisyti reikia nemaža lėšų; Kaune gavo iš Vokiečių ir Lietuvių Valdžios Jezuitų namus, bet su degintus išdalies, be langu, durų ir tt., juose nori atgaivinti Mergaičių Amatų ir naminių ūkės Mokyklą; tam tikslui reikia irgi nemaža lėšų; neturime Lietuvoje vaikų prieglaudų vedėjų, neturime prie ligonių prižiūrėtojų. Daug, daug turime reikalų mūsų Tėvynės — Lietuvos atstatymo srityje. Prie šio begalinio sunkaus padėjimo neužtenka lėšų.

Taglioni labai buvo prisirišusi prie pinigų. Vieną vakarą Karališko teatro priežiūrėtojas buvo priverstas atsipaštyti, kad negali pradėti baletо, — nes Taglioni, sėdėdama apsirėngimo kambarėje, atsisako pasirodyti ant scenos, kol jai nebus užmokėta didelė pinigų suma.

Kada kartą šokikui Perrot publiką daugiau aplodavo, negu jai, tai ji atsisakė tęsti lošimą ir kaltino visus suokalbyje prieš jos garbę.

Taglioni daug prisidėjo prie išvystymo baletо. Jos šokiai savo išraiška ir išvaizda buvo, taip sakant, katalikiški. Ji šoko ilgoje, juose tunikoje, kuri siekė

kulnų. Ištesų, tie jos marškiniai taip buvo ilgi, kad, šokant jai Petrapilyje, kaip pasakojama, caras turėjo apieisti savo ložą ir atsisėsti paprastoje sėdynėje. Jos plaukai buvo sutaisyti lyg kokios madonos, — puldami ant šalių; plaukuose buvo įpintos rožės. Akis ji laikė nuleidusi. Jos poza buvo rimta ir paprasta. (Daugiau Bus).

Taglioni daug prisidėjo prie išvystymo baletо. Jos šokiai savo išraiška ir išvaizda buvo, taip sakant, katalikiški. Ji šoko ilgoje, juose tunikoje, kuri siekė

kuo. Ištesų, tie jos marškiniai taip buvo ilgi, kad, šokant jai Petrapilyje, kaip pasakojama, caras turėjo apieisti savo ložą ir atsisėsti paprastoje sėdynėje. Jos plaukai buvo sutaisyti lyg kokios madonos, — puldami ant šalių; plaukuose buvo įpintos rožės. Akis ji laikė nuleidusi. Jos poza buvo rimta ir paprasta. (Daugiau Bus).

gelbėkite mums šiame sunkiame padėjime, mes ir pagaliaus visa Tėvynė Lietuvos bus Jums dėkinga per kartų kartas už Jūsų prielankumą ir gerą širdį.

Centro Liet. K. Moterų Dr-jos Valdyba
V. Pirm.—*Jokovickienė*,
Už Išd.—*M. Naujalienė*,
Sekretorė—*J. Naujalytė*.

PAŽYMĖTINI DALYKAI.

Generalissimus Žukauskas. „*Illustrated Daily News*“, New York, liepos 25 d., patalpino generolo Silvestro Žukausko paveikslėlį (by International) ir įdėjo tokią žinią:

„Generalissimo Silvestras Žukauskas, vyriausias Lietuvos Armijos vadas, apsaugoja Amerikos Komitetą, kurs dirba Lietuvoje šelpimo darbą. Jo armija išrinkti tuos kuriuos jie noro. Gen. Žukauskas yra atsiųmęs Rusijos armijoje laike Japonų karės ir dabartinėje didžioje karėje.“

Pavyzdingas Lietuvis.

Brunswick'e, N. J., gerb. tėvynės mylėtojas *P. A. Petrilas* paaukavo kovai už Lietuvos Laisvę visos savaitės savo uždarbį \$40.80 per L. Neprig. Fondą.

Ar daug yra tokių Lietuvių?

Jei kiekvienas Amerikos Lietuvis, taip padarytų, kaip padarė A. Petrilas, tai visuose darbuose dėl Lietuvos labo ir ateities nesijautų trukumo pinigų.

Pinigai Suiminiams Gražinti Lietuvon.

Liet. Nepr. Fondas siunčia šiomis dienomis \$5.000.00 į Paryžių, Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti Draugijai, kad tie pinigai būtų panaudoti grąžinimui Lietuvių, pabėgusių Francijon iš Vokietijos nelaisvės. Jie dabar dirba pas Francūzus už 75 centimus (apie 12 centų) į dieną.

Ką Padarytų Tautos Fondo Pinigai.

Tautos Fonde Amerikoje yra dar suvirš \$80.000.00. Jei Fondas šituos pinigus dabar pasiųstų Paryžium, Taikos Delegacijai, tai už juos būtų galima pergabenti Lietuvon 1.500 Lietuvių, vargstančių dabar Francijoje.

Pergabėnimui vieno žmogaus reikia 400 frankų, arba apie \$60.

Tegul Tautos Fondo nariai ir visi, kas per jį aukavo, bombarduoja valdybą redegintus išdalies, be langu, durų ir tt., juose nori atgaivinti Mergaičių Amatų ir naminių ūkės Mokyklą; tam tikslui reikia irgi nemaža lėšų; neturime Lietuvoje vaikų prieglaudų vedėjų, neturime prie ligonių prižiūrėtojų. Daug, daug turime reikalų mūsų Tėvynės — Lietuvos atstatymo srityje. Prie šio begalinio sunkaus padėjimo neužtenka lėšų.

Taglioni labai buvo prisirišusi prie pinigų. Vieną vakarą Karališko teatro priežiūrėtojas buvo priverstas atsipaštyti, kad negali pradėti baletо, — nes Taglioni, sėdėdama apsirėngimo kambarėje, atsisako pasirodyti ant scenos, kol jai nebus užmokėta didelė pinigų suma.

Kada kartą šokikui Perrot publiką daugiau aplodavo, negu jai, tai ji atsisakė tęsti lošimą ir kaltino visus suokalbyje prieš jos garbę.

vo informacijų. Indomiasia yra tas, kad komisija yra slapta nuskirta, slapta

ŽINIOS IS LIETUVOS

KELMĖ
Skandvilės Apskritis.

Kai atsirado mūsų parapijos Komitetas, tuojau jis paklydo, surašinėdamas kan didatus į miliciją. Prirašė tokių vyrų, kurie tarnauti milicionieriais ir negalėjo ir nenorėjo. Be to tarp jų atsirado daug chuliganų, kurių bolševikams ateinant, išsirašė į raudonąją armiją. Tie chuliganai išgalėjo ir su jais, neturėdamas tkros milicijos, turėjo skaitytis Komitetas. Komiteto pirmininkas Šliogeris buvo su rinkęs miliciją iš piliečių, bet chuliganai tuojau juos nuginklavo ir liepė parapijų Komiteto rinkikams išrinkti tuos kuriuos jie noro. Tokiu būdu mes gavom tokią miliciją, kurios dauguma neturėjo žmonių išsitikėjimo, ir bolševikams atėjus, ta milicija tuojau prisijungė prie jų.

Per komiteto apsilėidimą miestelis turėjo daug nuostolio. Taip, padėjime, tris milicionieriai nuginklavo tris Vokiečių kareivius ir paėmė iš jų duoną. Porą dienų praleidus atėjo 18—20 Vokiečių kareivių, apšaudė miestelį, uždėjo 6000 aukšinių (markių) pabaudos ir išplėšė iš miestelėnų ant 20.000 aukšinių turto. Tikrinant kaitininkai pasislėpė, ir vienas jų sugrižo tik per savaitę, o mes nukentėjome. Be to Vokiečiai sudaužė komitetą, paėmė 4 telefonus, baltinių ir kitus ligoninės turtus. Dėl to paties Komitetas papuolė teisman ir 27. III tardytojas norėjo Komitetą suimti ir nusiųsti į Raseinius, bet paliko ant laido. Nuo 3. III. pas mus veikia naujas Komitetas, taip pat su tuo pačiu pastvežiu, bet ir šis jau apskrities Komitetui nusprendus patrauktas teisman už įgalavimu peržengimą. Nežiurint, kad tas raštvedis (Laucevičius) jau du kartus patrauktas teisman, jis visai nenori atsitraukti iš Komiteto.

Vilkaviškis. Balandžio 14 d. Vilkaviškio apskrities Komitetas uždraudė įvežti iš išvežti iš miesto maisto produktus, o pats miesto Komitetas negaudamas pakankamai iš apskrities duonos, priverstas buvo vieną mėnesį veik pusei miesto gyventojų visai duonos neduoti. Todėl daugelis Vilkaviškio biednuomenės pasiliko labai apverktinam padėjime. Nors buvo duodami leidimai duonos kaime nusipirkti, bet tik vienai dienai, ir jeigu išėjęs kaiman žmogelis tą pačią dieną duonos negaudavo, — tai rytojaus dieną jį pagauna milicija ir kaipo „šmuklerį“ pristato valdybon nubausti.

Didžiausią neapykantą jaučia žmonės prie apskrities Komiteto, ant kurio nuverčia visą savo bado priežastį. Jis, girdi, neduoda miestui duonos ir uždraudė ją miestui įvežti. Kiti ima kalbėti, kad todėl taip blo-

ga yra, kad komitetuose daug didžiausių ukininkų yra.

Kaišėdorių Apskritis. Kaip visi dvarininkai buvo pabėgę ir jų dvarai buvo be savininkų likę, atvažiavęs valdžios agronomas užrašė dvarus valdžiai, o žemę žmonėms išnuomavo. Ku- mečiai džiaugėsi ir ėmėsi darbo. Bet dvarininkas Rumševičius pareikalavo, kad žmonės išėitų iš grapo Platerio dvarų, sakydamas, kad tai tie dvarai jo valdomi. Ir nors jis, kaipo lenkas, nepripažįsta lietuvių valdžios, tačiau kreipėsi į teisumą, prašydamas padėti išmesti iš dvarų tuos kumečius, kurie geruoju nenorėjo iš jų išeiti. Teismas pripažino pono pusę ir žmonės turi kraustyti iš dvarų. Žmonės sako, kad tai visai neteisinga, nes tuos dvarus per karę vokiečiai valdė. Ta tai skundžiasi ant teisėjo, mardydami, kad jis ponų pusę palaiko.

IGLIAUKA.
(Meriamp. apskr.). Čia yra daug smarkaus jaunimo, kaip jie patys sava vadina. Į vakarus kas mėgstas net su savo bravarais ateiti, tiek daug degtinės prisineša. Tačiau mobilizaciją paskelbus visi jie žymiai apribo, nors ir sakosi nieko nebija. Kiti sako eiti kariuomenėn, bet ką eiti, kad ten degtinės neduoda daryti.

LAZDIJAI.
(Seinų Apskritis). Mirus viršaičiui Lynkui birželio 16 d. čia įvyko nauji valsčiaus viršaičių rinkimai. Rinkimuose dalyvavo arti trijų šimtų žmonių — tarp jų mažytė dalelė ir moterų. Mat čia vis tebesilaiko įpročio iš šeimynos tik vieną siųsti. Rinkimuose atvyko Seinų apskrities Viršininko padėjėjas A. Kubilius. Karšta prakalba paragino pagerbti mirusį viršaitį, kas tuoj buvo padaryta. Slaptu balsavimu Spyrį išrinko viršaičiu. Tarp kitų einamųjų reikalų buvo išklausyta prašymo apie politinį Lietuvai šioms stovi. Džiaugsmo asaros pasirodė daugumos akyse, išgirdus, kad jau Lietuva nuo bolševikų jungo atva-duojama. Skardus balsas: „Valio mūsų karžygiams!“ pasklido po Lazdijų miestelį (susirinkimas buvo kieme) kepurimi mojavimu valstiečiai siuntė pasveikinimą mūsų išvadotojams. Dėl lenkų pagrobiamųjų tikslų, jų imperialistinių apetitų vienu balsu su trukšmu buvo padaryta tokia rezoliucija:

„Atsišvelgdami į tai: 1) kad Seinų apskritis savio didžiūmoje yra grynai lietuviškas; 2) kad ir tie valsčiai, kur daugumą sudaro lenkiškai kalbantieji, dar prieš ne daugelį metų kalbė-

veikia ir pats Račkauskas nėra painformuotas apie tą visą „procedūrą“.

ŽINIOS IS LIETUVOS

ga yra, kad komitetuose daug didžiausių ukininkų yra.

Kaišėdorių Apskritis.

Kaip visi dvarininkai buvo pabėgę ir jų dvarai buvo be savininkų likę, atvažiavęs valdžios agronomas užrašė dvarus valdžiai, o žemę žmonėms išnuomavo. Ku- mečiai džiaugėsi ir ėmėsi darbo. Bet dvarininkas Rumševičius pareikalavo, kad žmonės išėitų iš grapo Platerio dvarų, sakydamas, kad tai tie dvarai jo valdomi. Ir nors jis, kaipo lenkas, nepripažįsta lietuvių valdžios, tačiau kreipėsi į teisumą, prašydamas padėti išmesti iš dvarų tuos kumečius, kurie geruoju nenorėjo iš jų išeiti. Teismas pripažino pono pusę ir žmonės turi kraustyti iš dvarų. Žmonės sako, kad tai visai neteisinga, nes tuos dvarus per karę vokiečiai valdė. Ta tai skundžiasi ant teisėjo, mardydami, kad jis ponų pusę palaiko.

IGLIAUKA.
(Meriamp. apskr.).

Čia yra daug smarkaus jaunimo, kaip jie patys sava vadina. Į vakarus kas mėgstas net su savo bravarais ateiti, tiek daug degtinės prisineša. Tačiau mobilizaciją paskelbus visi jie žymiai apribo, nors ir sakosi nieko nebija. Kiti sako eiti kariuomenėn, bet ką eiti, kad ten degtinės neduoda daryti.

LAZDIJAI.
(Seinų Apskritis).

Mirus viršaičiui Lynkui birželio 16 d. čia įvyko nauji valsčiaus viršaičių rinkimai. Rinkimuose dalyvavo arti trijų šimtų žmonių — tarp jų mažytė dalelė ir moterų. Mat čia vis tebesilaiko įpročio iš šeimynos tik vieną siųsti. Rinkimuose atvyko Seinų apskrities Viršininko padėjėjas A. Kubilius. Karšta prakalba paragino pagerbti mirusį viršaitį, kas tuoj buvo padaryta. Slaptu balsavimu Spyrį išrinko viršaičiu. Tarp kitų einamųjų reikalų buvo išklausyta prašymo apie politinį Lietuvai šioms stovi. Džiaugsmo asaros pasirodė daugumos akyse, išgirdus, kad jau Lietuva nuo bolševikų jungo atva-duojama. Skardus balsas: „Valio mūsų karžygiams!“ pasklido po Lazdijų miestelį (susirinkimas buvo kieme) kepurimi mojavimu valstiečiai siuntė pasveikinimą mūsų išvadotojams. Dėl lenkų pagrobiamųjų tikslų, jų imperialistinių apetitų vienu balsu su trukšmu buvo padaryta tokia rezoliucija:

„Atsišvelgdami į tai: 1) kad Seinų apskritis savio didžiūmoje yra grynai lietuviškas; 2) kad ir tie valsčiai, kur daugumą sudaro lenkiškai kalbantieji, dar prieš ne daugelį metų kalbė-

veikia ir pats Račkauskas nėra painformuotas apie tą visą „procedūrą“.

Kaišėdorių Apskritis. Kaip visi dvarininkai buvo pabėgę ir jų dvarai buvo be savininkų likę, atvažiavęs valdžios agronomas užrašė dvarus valdžiai, o žemę žmonėms išnuomavo. Ku- mečiai džiaugėsi ir ėmėsi darbo. Bet dvarininkas Rumševičius pareikalavo, kad žmonės išėitų iš grapo Platerio dvarų, sakydamas, kad tai tie dvarai jo valdomi. Ir nors jis, kaipo lenkas, nepripažįsta lietuvių valdžios, tačiau kreipėsi į teisumą, prašydamas padėti išmesti iš dvarų tuos kumečius, kurie geruoju nenorėjo iš jų išeiti. Teismas pripažino pono pusę ir žmonės turi kraustyti iš dvarų. Žmonės sako, kad tai visai neteisinga, nes tuos dvarus per karę vokiečiai valdė. Ta tai skundžiasi ant teisėjo, mardydami, kad jis ponų pusę palaiko.

IGLIAUKA.
(Meriamp. apskr.). Čia yra daug smarkaus jaunimo, kaip jie patys sava vadina. Į vakarus kas mėgstas net su savo bravarais ateiti, tiek daug degtinės prisineša. Tačiau mobilizaciją paskelbus visi jie žymiai apribo, nors ir sakosi nieko nebija. Kiti sako eiti kariuomenėn, bet ką eiti, kad ten degtinės neduoda daryti.

LAZDIJAI.
(Seinų Apskritis). Mirus viršaičiui Lynkui birželio 16 d. čia įvyko nauji valsčiaus viršaičių rinkimai. Rinkimuose dalyvavo arti trijų šimtų žmonių — tarp jų mažytė dalelė ir moterų. Mat čia vis tebesilaiko įpročio iš šeimynos tik vieną siųsti. Rinkimuose atvyko Seinų apskrities Viršininko padėjėjas A. Kubilius. Karšta prakalba paragino pagerbti mirusį viršaitį, kas tuoj buvo padaryta. Slaptu balsavimu Spyrį išrinko viršaičiu. Tarp kitų einamųjų reikalų buvo išklausyta prašymo apie politinį Lietuvai šioms stovi. Džiaugsmo asaros pasirodė daugumos akyse, išgirdus, kad jau Lietuva nuo bolševikų jungo atva-duojama. Skardus balsas: „Valio mūsų karžygiams!“ pasklido po Lazdijų miestelį (susirinkimas buvo kieme) kepurimi mojavimu valstiečiai siuntė pasveikinimą mūsų išvadotojams. Dėl lenkų pagrobiamųjų tikslų, jų imperialistinių apetitų vienu balsu su trukšmu buvo padaryta tokia rezoliucija:

„Atsišvelgdami į tai: 1) kad Seinų apskritis savio didžiūmoje yra grynai lietuviškas; 2) kad ir tie valsčiai, kur daugumą sudaro lenkiškai kalbantieji, dar prieš ne daugelį metų kalbė-

viškai ir tik lenkinimo banga, ėjusi iš pietų, juos su lenkino, — Lazdijų valsčiaus visuotinis pilnateisių susirinkimas š. m. birželio 16 d. reiškia:

1) griežčiausį protestą ir pasibaurėjimą prieš lenkų kėsinimos ir pastangas pagriežti šią apskritį, prieš jų siuntinėjimą savo valdžios ir agentų lenkų propagandai varyti.

2) kreipiasi į Taikos Konferenciją ir viso pasaulio valstybės prašydami sulaukyti lenkų imperialistinius užgrobianuosius siekimus ir neleisti jiems suardyti čia susikursios demokratinės tvarkos.

TAURAGĖ.

Kaip matyti iš laikraščių, vokiečiai ne viename Lietuvos kampelyje, grįždami nuo fronto, daro visokių įėjimų. Taip pat ir mūsų apskrities neaplenkė tos nelaimės.

Birželio 22 d. atvažiavo Batakiosna vokiečių gauja — arti 100 vyrų, kurie įsibrovė pas ramius gyventojus ir išgyveno nepaskirtam laikui. Dar pirmą dieną ėjo pas gyventojus, atimindami po prievartą raikandus. Atėję mokyklon, išlaužė duris visai niekieno nesiklausę ir apsigyveno.

Ant užsėtų laukų ir pievų gano savo arklius. Gyventojai negali priešintis, nes jie atsivežė drauge keletą kolkosvaidžių ir armotą.

Tegul vokiečiai nemano, jog ramūs Lietuvos gyventojai greitai užmirš padarytas jų žaizdas!

LIUDVINAVAS.

(Mariampolės Apskr.).

Birželio 19 d. š. vietinis jaunimas surengė spektaklį, kurio pelnas buvo paskirtas sudėgusios 2-klasių mokyklai atstatyti. Vaidino „Žemės ar moteries“ ir „Nutrauks“.

PANEVĖŽYS.

Švietimo Ministerija šitaip išrišo gimnazijų mokytojų su „Saulė“ konfliktą, nuo liepos 1 d. š. m. vyrų ir moterų gimnaziji tampa valstybini. Kas nori jose mokytojauti, turi paduoti Švietimo Ministerijai prašymą. Tat nei „Saulė“, nei mokytojų Taryba negalėdama dabar pasigirti viena antrą nuveikusi. Taip turėjo ir būti.

BIRŽŲ APIELINKĖ.

Atsibudo žmoneliai išsiva dave iš bolševikų jungo. Na, dabar, sako, pradėsime naują gyvenimą! Duok Dieve, bolševikai daugiau negrįžti. Laukai čia beveik visai išsėti, nes žmonės stengėsi geriau žemei atiduoti, ir tuo būdu išgelbėti nuo bolševikų rekvizicijų...

Prekių, fabriko išdirbinių čia visai nėra. Visoki šmukleriai, atveždami iš kitų vietų prekių nuo pirkėjų lupa septynias odas. Užtat ačiū atsilankiusiam iš Kauno p. I. Čygui, Papilyje yra įsteigtas kooperatyvas; jis greitai laiku pradės gyvuoti. P. P. K. Koop. pavesta įsteigti ir Biržuose.

Biržų apielinkėje pradėjo siausti dėmėtoji šiltinė, o kaikuriose vietose net ir cholera (?). Tu čia 3-4 di-

nis, tai atgabenti iš Latvijos ir užimtų bolševikų vietų visoki skarmalai, *shepetaitės* ir *panešioti drabužiai*; juos maininkauja su vietiniais ukininkais ant grūdų.

LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKA.

Tvarkantis ir įeinant į vėžes bendram šalies gyvenimui, tvarkosi ir pradeda plačiau darbuotis ir atskirosios įstaigos.

Prekybos ir Pramonės Banka taip pat pradeda plėsti savo darbą ir stengiasi patarnauti piliečiams kiek gali tokiu nepastoviu laiku. Atsivadavus šaliai iš bolševikų ir išeinant vokiečiams, į Banką plaukia vis daugiau indėlių, vadinasi galima išdavinėti reikalaujantiems paskolų.

Iš pradžių platesnį darbą trukdė užsienių valiutos stoka, kas dabar liko jau pašalinta, nes Lietuvių Atstatymo B-vė Amerikoje nupirko Banko akcijų už 1 milijoną auks. ir dar apsiėmė išparduoti Amerikos Lietuvių tarpe akcijų už 2 mil. auks. Gautoji užsienio valiuta palengvins B-kai užsienių operacijų: išmokėjimus, prekių supirkimus ir tt. Jau dabar B-kai turi užsieniuose du savo korespond. — Enšildo Banka Stockholme ir „Darmštatenbank“ Berlyne. Užmezgimas šiomis dienomis šiokių tokių ryšių su kaimyniais davė Bankai galios daugiau keisti rusų pinigų. Kad gyventojams būtų parankiau, Bankos fondų skyrių perkėlė į „Laisvės Aleją“ 59 Nr.; B. skyrius supirkinėja įvairius rusų pinigus, % popierius ir tt.

Bankos iniciatyva skubotai ruošiamas oficialinės fondo Biržos statutas. Biržos atidengimas šaliai yra svarbus, nes ji reguliuos pinigų kainą ir sufinaisins jų spekuliaciją.

Banka turi skyrių Vilniuje ir Šiauliuose. Vilniaus Bankos skyrius buvo Jurgio g-vėj 3 Nr. Lenkai atėję, paliepė išsikraustyti. Dabar skyrius pasamdė sau būta ir pradėjo darbuotis Didžiojo g-vėj 66 Nr.

Šiaulių skyriaus operacijos sutrukdytos paėmus vokiečiams Bankos butą ir ne-atiduodant jo. Jiems išsikrausčius tuoj skyrius pradės dirbti. Dėl neišskios šalies padėties Bankos akcijos beveik nebuvo platinamos. Dabar šalies gyvenimui vis įgaunant tvirtesnį pagrindą ir akcijų pardavimas eina sparčiau. Vien birželio mėn. išparduota 160 akcijų. Bankos akcijos išsiplatino lietuvių tarpe. (Kauno „Lietuva“).

S. L. A. REIKALAI

TEVYNĖS REDAKTORIAUS ATSIŠAUKIMAS Į SLA. KUOPAS.

Kaikurios SLA. Kuopos, kaip matosi iš jų tarimų ir rezoliucijų, nėra patenkintos dabartine „TEVYNĖ“. Vienos jų prirodinėja, būk „Tėvynės“ atsinešimas į Lietuvos politinį klausimą.

anot jų, buti; kitos reikalauja, kad „Tėvynė“ visiškai nedalyvautų svarstyme politinių Lietuvos klausimų; trečios — nori, kad „Tėvynė“ būtų vedama tokioje dvasioje, kokia būtų prielanki Švietinei Rusijai ir tt. ir tt.

„Tėvynės“ Redaktorius supranta savo, kaip organizacijos Redaktoriaus, pareigas ir at sakomybę priešais SLA. narius. Nuo pat 1911 metų, t. y. nuo tų metų, kada jis priėmė „Tėvynės“ Redaktoriaus vietą, jo noru visados buvo vesti (ant kiek tas sutiko su jo pažiūromis) organą taip, kaip to reikalauja didžiama skaitytojų-narių, t. y. tokioje pakraipoje, kokią užgriau didžiama SLA. narių. Jei pakraipa, reikalaujama SLA. narių, būtų griežtai priešinga Redaktoriaus pažiūroms, tuokart, žinoma, teltų vienintelis išėjimas, — Redaktoriui pasitraukti nuo vietos, o SLA. nariams — pasirūpinti išrinkti kitą Redaktorių. Ikišiol dar tokio konflikto Redaktoriaus ir SLA. narių pažiūrose nebuvo.

Mūsų organizacijoje priimta yra tokia tvarka, kad organo pakraipą prižiūri Apšvietos Komisija. Todėl Redakcija laiks nuo laiko ir pasitaria su Komisija. Tačiau svarbu yra žinoti, kaip pat ir pačių narių nuomonės. Todėl tad Redakcija šiuo raštu ir kreipiasi į Gerb. SLA. kuopas, prašydama, kad šis raštas būtų susirinkime perskaitytas ir kad kuopa teiktųsi atsakyti į žemiaus paduotuosius paklausimus ir visą tai grąžinti Redakcijon. Prie to, nurodymai ir pastabos, kurioms nėra paklausimų, bus su dėkingumu priimti, — nesa „Tėvynė“ vispirmausia rūpi, kad SLA. nariai būtų patenkinti savo laikraščiu.

KLAUSIMAI, į kuriuos SLA. kuopos teiks duoti savo atsakymus:

1) AR KUOPA SUTINKA SU DABARTINE „TEVYNĖS“ PAKRAIPA IR JOS ATSINEŠIMU Į LIETUVOS POLITINĮ KLAUSIMĄ?

2) JEI NESUTINKA, TAI SU KUO YPATINGAI?

3) JEI NESUTINKA, TAI KOKS JŲ NUOMONĖ, TURĖTŲ BUTI „TEVYNĖS“ ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVOS KLAUSIMĄ?

4) JEI KUOPA SUTINKA SU „TEVYNĖS“ PAKRAIPA, TAI AR YRA KOKIE TRUKUMAI LAIKRAŠTYJE, IR KOKIE?

5) SALE DABAR ESANČIŲ „TEVYNĖJE“ SKYRIŲ, KOKIE DAR SKYRIAI BUTŲ PAGRINDINIAI?

6) KOKIUS PAGERINIMUS IR PERMAINAS ORGANĖ KUOPA REKOMENDUOJA? Gerb. SLA. kuopos malonės atsakyti šiuos klausimus ir pasvarstymus prisiųsti Redakcijai iki 15 d. rugsėjo. Atsakymai bus spausdinami organe.

Su augšta pagarba — V. K. RAČKAUSKAS, „TEVYNĖS“ Redaktorius.

PROTOKOLAS

SLA. X Apskričio I-mo Suvažiavimo, 22 Birželio, 1919, Racine, Wis.

Suvažiavimą atidarė M. Kasparaitis 1:50 val. popietų. Mandatams peržiūrėti išrinkta šie: A. Saltonas, M. Kasparaitis.

Mandatų komisija raportavo, kad delegatus prisiuntė 3 kuopos ir kad viso delegatų yra 15: Nuo 100 kp. — P. Sinkus, M. Kasparaitis, A. Saltonas, B. Putrimas; Nuo 177 kp. — J. Dementis, S. Beržanskienė, F. Beržanskas; Nuo 212 kp. — J. Kasputis, K. Paukštys, Ig. Raubonis, Z. Litvinas, K. Jočius, K. Mickevi-

Išrinkta prezidiumas slapto balsavimu: J. Dementis — I pirm., A. Saltonas — II pirm.; Ig. Baubonis — I rašt., P. Sinkus — II rašt.

Parąšymui dienotvarkės išrinkta kom.: A. Saltonas, M. Kasparaitis, J. Baubonis.

Sesija II.

II sesiją atidarė pirmininkas J. Dementis ir paprašė delegatų, kad išreikštų savo nuomonę dėl kokių tikslo mano įsteigti Apskričių.

Nutarimai Apskričio reikaluose ir kiti.

1) Nutarta, kad Apskričio suvažiavimų nutarimai būtų patvirtinti referendumu.

2) Nutarta rinkti Apskričio valdybą iš pirmininko, vice-pirm., nutarimų rašt., finansų rašt., kasieriaus ir dviejų išdo globėjų.

3) Kadangi buvo duota du įnešimai, kad nariai mokėtų į Apskričio išdą metinių mokesčių po 10c. ir po 5c., tad nutarta leisti visuotinam Apskričio nubalsavimui.

4) Nutarta parašyti Apskričiai įstatų projektą, — komisija: J. Dementis, M. Kasparaitis, F. Beržanskis.

5) Nutarta išleisti laikrodėlį Apskričio naudai; komisija: Ig. Baubonis, K. Mickevičius ir K. Jočius.

6) Kur bus rengiamos prakalbos ar paskaitos Apskričio lėšomis, nutarta parinkti aukų Apskričio naudai.

7) Nutarta, kad kurios kuopos turi virš 10 narių, neturi tiesos daugiau siųsti delegatų į Apskričio suvažiavimą, kaip nuo 10 narių vieną.

8) II Suvažiavimą nutarta laikyti rugsėjo mėnesyje, 1919, Milwaukee, Wis.

9) Nutarta, kad kiekviena vietinė kuopa, kur atsišus Apskričio suvažiavimas, apmokėtų už svetainę lėšas.

10) Kadangi tarpe delegatų yra neužsiganedindimas dabartine „Tėvynės“ pakraipa, tad nutarta išnešti rezoliuciją prieš „Tėvynės“ Red.

11) Nutarta parinkti aukų ant vietos Apskričio naudai; suaukuta \$2.14.

Delegatų raportai ir viršrinkimų rinkimai.

1) Iš delegatų raportų paaiškėjo: Racine 100 kp. — yra 100 narių ir turi \$70.00; Milwaukee, Wis., 177 kp. — yra 50 narių ir turi išdo \$60.00; Kenosha, Wis., 212 kp. — yra narių 102, turi išdo \$49.00.

2) Valdyba šioms metams išrinkta slapto balsavimu: A. Saltonas, pirm.; M. Kasparaitis; vice-pirm.; J. Dementis, organizatorium; Ig. Baubonis, nutarimų rašt.; B. Putrimas, finansų rašt.; S. Beržanskienė, kasier.; J. Baubonis ir K. Paukštys, išdo globėjais.

Suvažiavimas uždėdarė 8 val. vakare.

10-to Apskr. rašt. —

Ig. Baubonis.

Nuo Redakcijos: — IX Apskričio protokole turėjome taisyti žodžius „Rajonas“ ir „Konferencija“; Susivienijime yra „Apskričiai“ ir jų „Suvažiavimai“. SLA. nariai, dargi Apskričio tvėrėjai, nors tiek turėtų žinoti apie savo organizacijos vidutinę tvarką. Iš protokolo turėjome apiešti Jusų nutarimą kaslink rezoliucijos į Atostovų Butą klausime pripažinti Lietuvos Nepriegulmybės. Padarėme taip dėlto, kad Tamstos neteisingai dalyką motyvojuote: rezoliucijoje prašoma pripažinti mūsų kraštui nepriegulmybę, o ne valdžią. Prie to, Apskričio suvažiavimui nebuvo ir reikalo rezoliuciją svarstyti, nes suvažiavimui, kiek mums žinoma, rezoliucijų užgyvimui.

NAUJOJI AUTOKRATIJĄ RUSIJOJE

NUO REDAKCIJOS: Dabar ateinančios iš Europos žinios parodo, jog Lietuvos klausimas bandoma risti drauge su Rusijos klausimu. Rusijos klausimą riant, pasaulio valstybininkai apsisoto prie Kolčako valdžios ir nepersenai buvo net prisirengę pripažinti ją, kaip teisėtą Rusijos valdžią.

Šio straipsnio tikslu yra parodyti, kas yra užpakalyje Kolčako valdžios, ir ko nuo tokios valdžios galima būtų tikėtis prisipaustoms Rusijos tautoms, jų tarpe — ir Lietuvai.

Straipsniui medžiaga yra semta iš THE NEW REPUBLIC, kur apie tai rašo p. J. Rosett, buvęs Sibire apie 9 mėnesius. Todėl kaikurias straipsnio vietas paduodame tiesiog vertime.

„Iš San Francisco į Vladivostoką iškeliauvau pradžioje rugsėjo, 1918 m. Mane siuntė Committee on Public Information. Kokiam tikslui, — nei aš, nei Komitetas nežinojo. Šiaip sakant, jausta, jog aš galėsiu būti naudingas Sibire. Mat, Suv. Valstijose aš organizavau Rusus, apvaikšiojimai 4 d. Liepos, 1918 m....

Sibire radau daugybę darbo, kurs manęs laukė. Committee on Public Information pirmučiausiai mane paskolino War Trade Board'ui, iš kurio aš paėmiau daugybę turto, kurs buvo susirinkęs Vladivostoko nuste per pastaruosius keturis metus. Toliaus mane paskolino Amerikos Raudonajam Kryžiui... Vėliaus atlikinėju tulą literatinį darbą Komitetui, ir, pagaliaus, vėl buvau pavestas Amerikos Raudonajam Kryžiui, kad lydėčiau laivą su ligoniais Čecho-Slovakais, aplink Indiją, į Italiją.

Tokiu būdu aš turėjau daug progų pažinti patį Sibiro padėjimo branduolį.

Mano pirmučiausiai pastebėtas dalykas buvo pakelyje iš Tzuruga, Japonijoje, į Vladivostoką.

Ant laivo sutikau vyrą vardu Voinov. Apie 45 metų amžiaus, vidutinio ugio, pilkų, giliai žiurinėčių akių, ilga geltona barzda. Pusiaus oficerius, pusiau popas. Tasai žmogus labai nenekėia Amerikonų...

Jis buvo tikras aristokratas iš pažiūrų ir taip pat monarchistas. — keliavo Sibiran, kaip Rusų oficerių nuo Francijos fronto pasiuntinys sukelimui propagandos už grąžinimą Rusijoje autokratijos.

„Bet ne Romanovų“, jis sakė. „Monarchas, kurs nepajiegia užsilaukyti ant sosto, nėra vertas to sosto. Rusijoje yra tik vienas žmogus, kurs pajiegtų suvaldyti situaciją. Jis yra ištikimas Pravoslavų Bažnyčios sumus ir jis vienas tegalėtų paskęmingai apvalyti Rusijos žemę nuo Žydų, Lenkų, Bolševikų, bedievių ir svetimžemių.

„Kas yra tasai žmogus?“ Paklausiau. „Jo vardas yra Kolčakas“, atsakė tasai militaris kunigas.

Už kelių savaičių persitikrinau, kad Voinovas nebuvo beprotis.

SALYGOS SIBIRE SPALIŲ MĖN. 1918 M.

Kad skaitytojas suprastų vidutinį Sibiro padėjimą, jam reikia suprasti taip pat ir Vladivostoko rolę Sibiro gyvenime.

Vladivostokas yra tai vartai į Sibirą. Jis yra gale ilgo geležinkelio, kurs eina per abu kontinentu, nuo Brest'o, pačiame vakinariame pašalyje Europos, iki Japonijos jurų.

Užsieninė pirklyba, įgabenamoji manufaktura ir Sibiro produktai, skiriami kitiems kraštams, — ne Europai, — ateina į ir išėina iš Vladivostoko. Pats vardas Vladivostok — Rytų Valdytojas — yra gerai parinktas. Nesa, ką turi Vladivostokas, tą turi Sibiras.

1901 metuose miesto gyventojų skaičius siekė 24.000. Iš tų 23.000 buvo vyrų ir tikslai 1.000 moterų. Teisybę sakant, tai buvo niekšas kitas, kaip Rusijos tvirtovė. Dabar Vladivostoko gyventojų yra apie 150.000.

Karės metu caras matė galimu ir Sibiriui suteikti Žemietijas. Tas atnešė didelės pasekmes. Vietinė savyvalda davė vietinį išnašumą. Sukilo nauja patriotizmo dvasia, apsiereikusi padidėjusioje produkcijoje sviesto, kiaušinių, linų, kviečių ir kitokių produktų rytiniame fronte.

Kerensko valdžiai, Bolševiki-

kai, kaip ir Europinėje Rusijoje, vietoje reguliariai renkamų Žemietijos administratyvių įstaigų, pradėjo steigti Sovietus. 29 d. birželio Čecho-slovakai, kuriuos Bolševikai apgyvendino apielinkėse Vladivostoko, paklausė Aliantų patarimo ir paėmė miestą... Vladivostoko Sovieto nariai liko, kaip paprasta, internuoti. Žemietijų valdininkai sugrįžo į savo vietas. Man atvykus į Vladivostoką, Žemietijų valdžia buvo visoje galėje.

Bet kas ta Žemietija yra? Žemietija panėši valstijinei valdžiai (State Administration) Suvienytose Valstijose, su savo teisdarybės, administracijos ir teisdavybės skyriais. Valdininkai yra renkami beveik taip pat, kaip ir čia yra renkami valstijos valdininkai.

Naujoji valdžia dirbo prie didelių sunkumų. Vertingos išdirbystės nebuvo, tad spekuliacija reikmenėmis buvo kuodičiausia, nežiurint to, kad valdininkai būdavo ir veikė. Geležinkelių sistemas paėmė, namų gyvenimui stoka. Bėgyje pastarųjų 4 metų Sibiro gyventojų skaičius dvigubai padidėjo, ir per tą laiką vargiai ar buvo pastatytas nors vienas naujas namas. Padėjimas dar labiau pablogėjo, kada pribuvo Aliantų kareiviai su savo Raudonojo Kryžium, su Y. M. C. A., publikacijos biurais ir kitokiomis įstaigomis. Ir per visą laiką apiplėšė tremtiniai ir pabėgėliai ėjo į rytus, linkui Vladivostoko — Rusai, Serbai, Lenkai, Lietuviai, Žydai — vyrai, moters, vaikai, visokių tautų, visokeriopų kliasų. Jie gyveno geležinkelių vagonuose, stotyse, kareivių barakuose — visur, kur tiklai buvo keturios sienos ir lubos.

Žemietijų valdininkai Vladivostoke dirbo, kaip skruzdės. Nepaisant visokių sunkumų ir klaidų, kiekvienam buvo aišku, kad auga tvirta ir demokratinė valdžia. Toms susidėjo kruvon kelios Žemietijos ir iš jų laipsniškai, bet tikrai plėtojosi centralė ir rimta valdžia. Tuo pačiu laiku apie 90 narių Rusijos Konstitucijinio Susirinkimo, kurį išvaikė Bolševikai, susirinko Ufoje, Uralo kalnų Sibiro pusėje. Konvencija išrinko PENKIŲ DIREKTORATĄ suorganizavimui Visos Rusijos valdžios. Naujosios valdžios sostapiu paskirta Omskas.

Visos Rusijos Direktoratas stoji dabar. Suorganizuota kelios ministerijos ir laipsniškai pradėjo eiti darbas atstatymui šalies.

Tuo laiku nedaug tesigirdėjo apie Bolševikus. Faktas yra, kad Sibiro Sovietai nepriėjo prie tokių kraštutinybių, kaip tai buvo Europos Rusijoje, ir permainos nuo Žemietijų valdžios prie Sovietų, ir paskui nuo Sovietų prie Žemietijų, nebuvo aštrios, tad ir nesukėlė neapykantos. Gyventojų masės turėjo daug vilties ir pasitikėjimo Žemietijų valdininkuose, kurie, kaip masės manė, buvo tikri jų interesų ir idealų atstovai.

Jų atsinešimas į Amerikonus buvo toks, kaip ir mažo vaiko, patekusio bėdon, kurs mato, kad vyresnysis jo brolis ateina pagalbon.

„Amerikonai yra mūsų broliai“, girdėjau sakant visomis pusėmis. „Amerikonai kovojo už savo laisvę ir išlaimėjo ją. Dabar jie ateina mums pagelbėti išlaimėti mūsų laisvę. Jie pamokins mus, kaip įsteigti Suvienytas Rusijos Valstijas.“

Žemietijos rengė planą valdžiai pagal Suvienytųjų Valstijų modelį...

Tokios buvo Sibire salygos spalių m., 1918 m.

(B. D.)

Kruvino kiekviens baidosi, o pienuotą kiekviens laižosi.

—:—
Šaltas miegas, kad alus kubile rugsta.

—:—
Ant kumelės joji, o kumelės jieškai.

—:—
Pritiko, kaip kumščia ant akies.

—:—
Katė glostoma kuprą stato.

—:—
Savo kupros nei vienas nemato, o ant svetimos visi žiuri.

—:—
Mažas kupstas didį vežimą vož' (verčia).

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSTON, PA.
Priėmimas Kareiviu.

Kareiviams pasibaigus ir kareiviams pradėjus grįžti nuo karės lauko, mūsų mieste susitvėrė komitetas surengimui iškilmingo Lietuvių kareivių priėmimo. Iš pradžių darbas ėjo labai sunkiai, — buvo nianoma, kad užmąnytojai neatsieks savo tikslo. Ilgainiui, nenustojant veikti, reikalas pagerėjo.

Liepos 15 d. draugijų atstovai turėjo susirinkimą ir iš komisijos raporto pasirodė, jog yra padarytas didelis žingsnis pirmyn. Sekretorius A. Galinskas pranešė, jog surinkta auksa ir sudėta ant kasieriaus V. Gudaičio rankų (\$147.00) ir keletas draugijų pasižadėjo aukauti. Šiame susirinkime išrinkta kolektořiai rinkti auksa prie angliakasyklų. Komitetas pranešė, jog išgauta nuo miesto valdžios leidimas daryti „Tag Day“, kas įvyko 26 d. Liepos. Išpardavimui „Tag“ darbuojasi jaunos Lietuvaitės merginos. Paimta miesto salė „Armory Hall“ ir priėmimas Lietuvių kareivių bus 1 d. Rugšėjo. Programos priėmimui rengiamas labai platus. 5 valandą bus vakarienė; toliau — koncertas, kalbos ir šokiai.

Korespondentas.

CAMBRIDGE, MASS.

Kunigai eina prieš Lietuvos valdžią.

Jau Amerikos Lietuvių kunigai viešai eina prieš Lietuvos valdžią. Teko girdėti, kad buvo slaptas kunigų suvažiavimas, ir mūsų kunigas buvo išvažiavęs kelio dienų. Kaip tik mūsų kunigas sugrįžo, tuoj surengta neva koncertas liepos 20 d., 1919, kur kalbėjo tasai kunigas, o jo kalba buvo tokia: Voldemaras nešas katalikas, jis esąs laisvamane, jis susidraugavęs su Rusija ir Lietuvą parduos Rusijai... Jis reikalauja mūsų pinigų, bet mes jam esą negalime pasiskolinti... Chicago's Seimas prisidėjo prie pardavimo Lietuvos, — todėl, kad dabar Lietuva liks po Rusija, tai nekaltint kitų, bet laisvamanius-tautininkus...

Pasisakė gavęs laišką nuo kun. Dobužio, — Dobužis bėdavoja, kad Voldemaras neįsileidžia jo į Paryžių. Žmonės, girdėję jo kalbą, daro sekančią išvadą:

1) Kunigai nutarė boikotuoti Lietuvos valdžią kartu ir Voldemarą, — nes jeigu jie šutinka su Lietuvos valdžia, tai ir pinigus turi jai atiduoti; juk Voldemaras jau pareikalavo, o Tautos Fondas, likęs be pinigų, negalės varyti savos politikos.

2) Klerikalai mato, kad Lietuvoje laisva dvasia visuotinė, todėl klerikalizmas grėsia pavojus; o kad Lietuva liktų po Lenkija, tai dar jų dienelės ilgiau nusitęstų, todėl neuždyką tulas Mostowski skelbia Anglų spaudoje, kad reikalinga esanti stipri ir galinga Lenkija.

3) Kelios dienos atgal kunigas per pamokslą pasakė, kad „kur yra Šliupas mes ten prisidėti negalime“, — na, o kadangi Šliupas eina su Lietuva, tad mūsų kunigai tos valdžios nerems.

S. Parimskis.

PERTH AMBOY, N. J.
Lenkberniai

Liet. Draugystėje.

Čia yra 95 Lietuviškos šeimynos. Per ilgą laiką niekas nežinojo, kad čia mūsų brolių gyvenama. Pastaruoju metu susitvėrė čia 138-aj SLA. kuopai, pradėjo atgyti ir Lietuvių jausmai. Kuopa ėmė rengti vakarėlius ir prakalbas. Kalbėjo čia vienas kitas vėliavų. Ir pradėjo augti kuopa, ėmė darbuotis mūsų broliukai.

Neseniai čia antru jau kartu kalbėjo p. J. V. Lukauskas apie Lietuvos reikalus. Rinkta auksa. Per visą laiką aukų čion surinkta suvirš poros šimtų dolerių.

Bet ne visi yra darbštūs ir duosnys Lietuvos reikalams. Antai, Lenkų kunigėlis apšaukia kokią kolektořę, — žiūrėk, žmonės ir neša geltonukus... 8 d. birželio kunigas iš pamokslų pasakė, kad „Lietuviai yra mūsų (t. y. Lenkų) broliai, vieno kraujo“...

Lietuvių šv. Kazimiero Dr-stė iškėlė laikydavo susirinkimus Lenko karčiamninko „svetainėje“, kuriai geriau tikti vardas vištinių ko — „chicken coop“: du mažuku langučiu, prie kurių sėdi valdyba; 3 ar 4 pėdos nuo jos — „pooltable“; karčiamninkas nuolat nešioja gėrimus... Tik pirmininkas nori laikyties to „salės“. Kada Draugystė nutarė imti kitą svetainę, padoresnę; tad pirmininkas stulpu šoko ir, anot jo, Draugystė negalinti persikelti kitur, pakol jis busias pirmininku!... Jie nepaiso, kad Lenkai ir šioje kolonijoje visai persekioja Lietuvius. Rado dar ir keletą pritarėjų. Draugystė turės mesti laukan toki pirmininką, kuris nori tarnauti karčiamninko reikalams.

Pereitą metą, kada čia buvo Laisvės Paroda, ir Lietuviai drauge su Lenkais dalyvavo. Lenkai, gerindamies prie Lietuviu, vieną Lietuvį aprinko „raiteliu“ ir užsodino ant arklio. Vienas Lietuvos senelis, pamatęs, kad Lenkas joja ant kumelės, pasiepdamas paklausė, kodėl ne ant arklio joja, ar todėl, kad:

„Czy kon, czy kobyła, — jedna komanda byla...“

Lenkai įširdo ir įskundė policijai, buk tas senelis garbingas kaizeris. Jis liko suareštuotas ir, kaip sako, gavo su „palka“ ir per pečius.

Antras atsitikimas buvo toks. Kada pritruko mūsų mieste darbu, tad tuli Lenkai ir Lietuviai važiavo kitur darbo jėškotų. Kelionėje iškilo ginčų. Vienas Lietuvos sako, kad Lietuva niekad nepateks Lenkams. Lenkas piktai blogu žodžiu atšovė, kad Lietuviams bus vėl taip, kaip yra senovėje buvę: Lenkui dar-

bininkui ariant dirvą, padvėsė jautis, — tad Lenkas, pasijungęs Lietuvį, dabaię artį dirvą su Lietuviu, vietoj jaučio... Lietuvis pasirodė vyras, — nieko neatsakė, bet, privažiavus vietą, patraukė Lenką į teismą už įžeidimą Lietuviu: *Lenkas užsimokėjo \$10.00 bausmės...*

25 d. gegužės Lenkai šventino savo bažnyčią ir rengė parodą, kurion kvietė Lietuvius. Mūsų lenkberniai draugystėje tas patiko, — nubalsavo, kad visi turi būti parodoje, ir kas nebus, tas turės užsimokėti bausmę... Išėjusius parodon Lietuvius, be savo vėliavos (ir gerai, kad jos neturėjo, nes būtų įžeidė savo vėliavą, nešdami ją tarpe tokių mūsų priešių, kurie jau lieja Lietuviu kraują ir plėšia Lietuvį), Lenkai priverstinai skirstė po savo draugystes; bet kiti neklausė, — ėjo sau kruvoje ir gana. Lenkai tada davė jiems nešti lenkišką vėliavą su balta varna... Ir mūsų Lietuviai taip parodavo!

Kada 8 d. birželio susirinkime p. Čizauskas, pats auksaudamas \$5.00, ėmėsi nu-pirkti draugystei Lietuvos Vėliavą, tai lenkberniai ėmė rėkti ne savais balsais, ir pirmininkas — didžiausiai rėkęs, net siulė pirkti vėliavą iš Lenkų draugystės „Gwardya Krolowej Jadwigi“, nes ji, girdi, parduodanti savo senąją lenkišką vėliavą...

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Lietuvos Sunus.

LONG ISLAND CITY, N. Y.

Susitvėrė Nauja Kuopa.

Per 15 metų čia gyvavo pašalpinė „Žviltės Draugija“. Sumažėjus joje skaičiui narių, ji liko perorganizuota ir tapo SLA. 301-jo Kuopa.

Pirmame susirinkime 3 d. liepos, 1919 m., nutarta surengti prakalbas, kad vietos Lietuvius arčiau supatę, kad Lenkas joja ant kumelės, pasiepdamas paklausė, kodėl ne ant arklio joja, ar todėl, kad:

„Czy kon, czy kobyła, — jedna komanda byla...“

Lenkai įširdo ir įskundė policijai, buk tas senelis garbingas kaizeris. Jis liko suareštuotas ir, kaip sako, gavo su „palka“ ir per pečius.

Antras atsitikimas buvo toks. Kada pritruko mūsų mieste darbu, tad tuli Lenkai ir Lietuviai važiavo kitur darbo jėškotų. Kelionėje iškilo ginčų. Vienas Lietuvos sako, kad Lietuva niekad nepateks Lenkams. Lenkas piktai blogu žodžiu atšovė, kad Lietuviams bus vėl taip, kaip yra senovėje buvę: Lenkui dar-

bininkui ariant dirvą, padvėsė jautis, — tad Lenkas, pasijungęs Lietuvį, dabaię artį dirvą su Lietuviu, vietoj jaučio... Lietuvis pasirodė vyras, — nieko neatsakė, bet, privažiavus vietą, patraukė Lenką į teismą už įžeidimą Lietuviu: *Lenkas užsimokėjo \$10.00 bausmės...*

25 d. gegužės Lenkai šventino savo bažnyčią ir rengė parodą, kurion kvietė Lietuvius. Mūsų lenkberniai draugystėje tas patiko, — nubalsavo, kad visi turi būti parodoje, ir kas nebus, tas turės užsimokėti bausmę... Išėjusius parodon Lietuvius, be savo vėliavos (ir gerai, kad jos neturėjo, nes būtų įžeidė savo vėliavą, nešdami ją tarpe tokių mūsų priešių, kurie jau lieja Lietuviu kraują ir plėšia Lietuvį), Lenkai priverstinai skirstė po savo draugystes; bet kiti neklausė, — ėjo sau kruvoje ir gana. Lenkai tada davė jiems nešti lenkišką vėliavą su balta varna... Ir mūsų Lietuviai taip parodavo!

Kada 8 d. birželio susirinkime p. Čizauskas, pats auksaudamas \$5.00, ėmėsi nu-pirkti draugystei Lietuvos Vėliavą, tai lenkberniai ėmė rėkti ne savais balsais, ir pirmininkas — didžiausiai rėkęs, net siulė pirkti vėliavą iš Lenkų draugystės „Gwardya Krolowej Jadwigi“, nes ji, girdi, parduodanti savo senąją lenkišką vėliavą...

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

Šv. Kazimiero Draugystės pirmininkas priklauso bent prie 12-kos lenkiškų draugijų, todėl jis ir tarnauja Lenkams. Lietuviai Draugystei (šv. Kazimiero) laikas yra apsisvalyti nuo lenkbernių, — lai jie kuoveikiausiai pastoja tvirtais Lietuviais, o jei ne — tai tegul eina iš Draugystės lauk: Lietuviams nereikia tokių, kurie iš savo tautos tyčiojasi ir savo tautos priešams tarnauja!

symui ir nedirbs bent per 3 mėnesius, — suvirš 700 žmonių neteko darbo.

13 d. liepos Lokalas N2.707 rengė prakalbas su tikslu suorganizuoti čia Darbo Partijos — „Labor Party“ — skyrių Benld'e. Kalbėtojas iš Springfield, Ill., kalbėjo apie kapitalistų negerą tvarką ir apie tai, kad darbininkai, kariavę už demokratiją, jokios demokratybės sau negavę, tik išauklėję 300 milionierių...

Lietuviškų draugijų čia yra sekančios:

1) SLA. 155 kuopa, su 90 pilnų narių; ižde turi \$60.

2) Lietuvių Neprigulminas Klubas, 80 narių ir ižde turi apie \$1.200.

Karčiamoms užsidiarius, Lietuviai karčiaminkai dyrinėja be darbo.

Lietuviai Benld'e gyvena su tikslu išskirti keletą, kurie pasiilynėja dėl liežuvinimų, — maž, be teismų negali apsieiti.

Lietuvių biznierių yra keletas, — du laiko nesvaiginančius gėrimus ir du turi valgomų daiktų krautuvėles.

Merginų Lietuvaičių turime tik 4 ir keletas pusmergių.

Lietuviai kareiviai jau vi si sveiki sugrįžo, — tik vie nas dar yra kampaže.

J. J. Guzevičė.

PORTSMOUTH, N. H.

Apie Sulenėjusius Lietuvius.

Lietuvių čion priskaitoma 15 šeimynų. Veikimo jokio nėra dėl tos priežasties, kad Lietuviai čia yra labai sulenkėję, — susimaišę per apsisėdimą. Draugystėje T. Kosiūškos didžiūma yra Lietuviu, bet viskas tvarkoma lenkiškai, ir pati Draugystė priklauso prie *Związek Narodowy Polski*. Šiaip gi visi sutikime gyvena, tik nėra kas juos sujungintų prie veikimo.

Pas mus darbai eina gana gerai prie garlaivių statymo, čėverykų, sagučių išdirbystėje ir Laivyno Kie-me (Navy Yard). Pastarose vietose tegali dirbti tie, kas turi pilnus pilietybės popierius.

Pramoninkų Lietuviu nėra. Yra keletas namų ir farmų savininkų. Laikraščių ateina po 1 egz.: „Tėvynė“, „Keleivis“, „Amerikos Lietuvis“, „Musų Tiesa“, „Sandra“.

Visas lenkiškai-lietuviškas veikimas atsilieka pas A. Zubkų 427 Hanover str.

Ar neatsilieptų mūsų tautiški veikėjai, — jei čia kas apsilankytų, tai gal prikel-tų mūsų žmones iš miego taip svarbioje valandoje, kaip dabartinė!

A. Zubkus.

NEWARK, N. J.

I Parapijos Susirinkimą Pakviesta Policinonai ir Detektivai.

Liepos 16 d., š. m., Lietuviu svetainėje, 180 New York Ave., Newarke, įvyko susirinkimas, kurį šaukė šv. Trejybės Lietuviu parapijos klebonas, kun. E. J. Budris, ir jo vieno išrinktas komitetas.

Susirinkimam išleista tik tuos, kurie buvo užsimokėję už 1919 m. Vėliar...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

kelta klausimas ir nubalsuo-ta, kad būtų įleidžiami ir tie, kurie nėra užsimokėję už 1919 m., bet yra buvę gerais parapijonais ir tik dabar, dėl nesutikimų parapijonų su klebonu, nemoka pinigų į parapiją, maudydami tuomi priverst kleboną taisyti su parapijonais.

Susirinkimo pirmininku išrinkta g. J. Kralikauskas. Išduota atskaita įeigų ir iš-laidų už praėjusius 6 mėn. Susirinkimas buvo biskuti perdaug autokratiškai vedamas, nes daugeliui prašančių balsą buvo atsakyta: „tylėk, sėskis“, arba „pasakytiu poliemonui, kad išmes-tų laukan“. Žmonių buvo nemaža, tik nieko gero ne-nuveikus po didelių trukš-mų reikėjo išsiskirstyti.

Mažytės. — Susibarūs p. B. Vaskevičiutei su p. M. Kralikauskiene, išsilo mušty-nės. Pasekmėje to p. B. Vaskevičiutė gavo nuo p. M. Kralikauskiens kumštį į žandą. Kadangi čia ant vietos stovėjo pora poli-ci-antų, tad prie didesnių muš-tynių neprileista, išvarant laukan vieną per vienas du-ris, o antrą — per antras. Potam prasidėjo ginčai at-skiriose grupėse, kurie tęsėsi iki 1:30 val. naktį.

Šmeižimas be pamato. — Vincas Vaškas pasižymėjo tokiais šmeižtais prieš A. S. Trečioką, kad net reikėjo stebėtis. Augščiausias tiks-las šmeižiko buvo parodyti savo didvyriškumą, bet iš-ėjo atbulai: A. S. Trečiokas atsakė į V. Vaško įtarimus ir pareikalavo prirodymų ir pastatė Vaškui keletą klausimų, į kuriuos V. V., negalėdamas atsakyti, aiškiniu esąs girtas ir patsai nežinas kaip kalbės... V. Vaškas, tai ištaręs, vėl nuėjo prie baro bijodamas, kad neuždarytų, nes buvo vėlus laikas. Tas viskas atsitiko šv. Jurgio salione, kur daug žmonių girdėjo.

Tai vat kokie mūsų „did-vyriai“, ir tokius L. P. Ben-drovė siunčia net į Lietuvą ir savo skelbimuose „Darbi-ninkė“ sako: „Linksmybė visoje Lietuvoje: Vaškas va-žiuoja Lietuvon...“

Girdėjęs-Matęs.

Lenkai perėjo demarkaci-jos liniją ir užpuolė Lietuvą atvirai, nepaisydami draudimo tai daryti, — ar Amerikos Lietuviai ir dabar dar nesusivienijo, kada prie-šas užpuolė jų Tėvynę?

— o —

Tautos Fondas surinko 335 tukstančius dolarių, — iš jų nei Lietuvos valdžia, nei Taikos Delegacija nega-vo nei skatiko, o ižde belie-ka 80 tukstančių. Kur din-go 255 tukstančiai?

— o —

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

„Vaganago“ panaudoja seną budą priešams mušti — tai šmeižimas. Šmeižti jis meisteris — nesigaili nieko. Net latyniškai prabilo apie Didvyri.

Eina gandas, buk tuli Lietuvos Tarybų nariai, po 3 birželio savo posėdžio na...

Well, paklauskite „Vaganago“, gal jis žino.

leido „paslus“ per Ameriką ir sėja nepasitikėjimą Lie-tuvos Taikos Delegacija Pa-ryžiuje, — buk joje esą libe-ralai, pro-vokiečiai etc...

Reiktų Lietuviu Tarybai apsižiūrėti, kad žmonės ne-griautų to, ką Lietuvos valdžia stato su dideliu vargu.

— o —

Kur ir kiek suorganizuota Amerikoje Lietuviu kareivių? Kas žino?

— o —

„Darbininkas“ vis skel-bia, buk Vaškas išvažiavęs Lietuvon, o tuo tarpu jis vis dar Newarko salionus lan-ko...

— o —

Girdėjome, jog katalikų organizuojamas Raudona-sis Kryžius ir Daktarų Draugijos organizuojamoji Lietuvai Gelbėti Draugija sudarys bendrą frontą ir parodys Amerikos Lietu-viams, jog galima dirbti bendrą darbą sujungtomis spēkomis.

„Bravo, nors vienas išmin-tingas darbas bus pradėtas!“

— o —

„Keleivis“ laikosi ypatingos logikos: bolševikus jis pliekia apsiartydamas, bet kada pamini žinią, kad Lie-tuvos valdžia veja lauk iš Lietuvos Rusus-bolševikus, tai ir rėkia:

— Gevalt, Lietuvos buržu-jų valdžia kariauja prieš darbininkus!...

O tuo tarpu toje Lietuvos „buržujų“ valdžioje veikia tokie žmonės, su kuriais ir „Keleivio“ redaktorius iš vieno politikinę sriubą srėb-tų, k. t. Kairys, Janulaitis ir kt.

— o —

„Keleivis“ dar keistesnis būna, kada kalba apie Lie-tuvos valdžią. Jis žino, jog Lietuvos valdžia yra išrink-ta konferencijos, kuri buvo sausio mėnesyje 1919 m. ir kad ji kariauja prieš Vokie-čius, o visvien jis drįsta tą valdžią vadinti „kaizerine“, — lygiai tą patį skelbia Len-ka. Taigi, ar „Keleivis“ tarnauja Lenkams?

Jis toliau sako, kad ta vald

Ar Priklausai Prie

Susivienijimo Lietuviu Amerikoje?

Jei nepriklausai, — Prisirašyk.
Jei priklausai — Kalbink kitus prisirašyti.

CENTRO ADRESAS:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,

307 W. 30th St., New York, N.Y.

TRIS VEIKALAI

1. Kaip gyvena Anglai?
2. Kaip gyvena Latviai?
3. Kaip gyvena Suomiai?
4. Ljudvikas Pasteris.
5. Jurgis Stefanonas.
6. Kas iš kur pacina:
- a) Valgomoji druska.
- b) Arbata.
- c) Cukrus.
- d) Bulvės.
- e) Kava.
- f) Ryžiai.
- g) Slikės.
- h) Popiera.
- i) Medvilnės.
- k) Akmeninė anglis.
- l) Šilkas.
- m) Durpės.
- n) Žibalias.
- o) Geležis.

o) Aukšas ir sidabras
Sitos knygelės rasit tiek daug informacijų, kad nusistebėsite, tai yra žinių šaltinis. Knygelės tik-ką išėjusios iš spaudos; kityose knygy-nuose niekur negausit. Trumpam lai-kui pasirūšom parduoti už nmažintą kainą. Visas tris knygeles užsisaky-damas gali gauti už 50c. Pinigus ga-lite siųsti krasos ženkleliais.

Adresuokit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N. Y.

PHONES:

Bell — Kensington 5316
Keystone — East 6720

DR. E. G. KLIMAS

LIETUVIS GYDYTOJAS

Priėmimo Valandos:

9-10 val. rytė. 6-8 val. vakare.

2538 E. ALLEGHENY AVE.,

Persikėlė į Naują Vietą

PHILADELPHIA, PA.

F. P. Bradchulis

Attorney and Counselor at Law

LIETUVIS ADVOKATAS

105 W. Monroe St., Chicago, Ill.

Telephone Centrāl 220.

Gvy. 3112 S. Halsted Str., arti 31-04

Telephone Yards 2390.

KAZIS KRAUCZUNAS

ADVOKATAS IR NOTARAS

403 LYON BUILDING,

SEATTLE, WASH.

Turin pilnas tiesas visuose se-

duose. Priėmimo valandos: 10-12

ir kitas valstijas ant pavieči-

mo. Taipgi duodu patarimus per

laikšias.

ADVOKATAS

George Matulewicz

ATTORNEY-AT-LAW

Room 810

National State Bank Building

810 Broad Street, Newark, N. J.

Telephone 4256 Market

„UKININKAS“

Skaityk Bepartyvišką Laikraštį, kuris rašo tik apie ukininkystę ir maistą.

Taipgi pirkite medų tiesiog nuo farmos, supiltą į blėkines po 5 svarus, — \$1.75.

Atsakydami dėkite markę

Adresuokite:

AMERIKOS UKININKAS

Box 96, Hart, Mich. (52)

„Lietuviškas Išrėdejas“

Siuomi vardu knygtė parodys Jums kiek žmonės padarė pelno ir kiek dar gali padaryti per išradimus. Tą brangią knygtę siunčiame

DYKAI

Kaipo patentų žinovai (ekspertai) patentus išradimus bando me dykai. Rašykite reikalaudami mūsų knygtės:

Am. E. Patent Offices, Inc.

718 Matter Bldg. (T. E.)

Washington, D. C.

KONSERVATORIJA

L. M. Konservatorija užsida-ro atostogoms iki 15 d. rugsėjo „KANKLIŲ“ prenumerata šiems metams, iki rugsėjo mė-nesiu, vienas dolaris.

„Kanklių“ komplektas 1917 m.

1 dol. 50c.

„Kanklių“ komplektas 1918 m.

1 dol. 50c.

„Girių Karalius“, fantastiška

opera, 3 dol.

Užsakant, reikia rašyti:

M. Petrauskas

769 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Phone Bell 1864.

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counselor-at-Law.

SLA. ADVOKATAS-PATARBĖJAS

108-9-10 Coal Exchange Building,

WILKES-BARRE, PA.

Lietuvis Advokatas

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už kolektivas ir užnuošimą prieš Kasyklas, Fabrikus, Geležinke-lius, Laivus ir t.t. Skundžiu United States Courtuose ir gerai suprantu punktus provų už kolektivas.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N.Y.

MAGDĖ. „Ak, kaip man nėštį gal-
ti! Išbandžiu visokius magijos
trikūkus, medikuosiu — ir viskas
nieko nepagelebs! — tu būnui plei-
skan...“
VILK. „Nan, gėda net darai!“
MAGDĖ. „Na, tai kam tu ką be-
reži? Ziaurė, koki mano plu-
kai grūdas, švelnus ir lygus...“
VILK. „Tad užsakyk RUFFLES!“

Kas tai yra RUFFLES? Ar
tai gyduolė? Ne!! Ar kve-
pantijs vanduo? Ne!! RUF-
FLES yra tai paprasčiausias
plaukų ir odos sustiprintojis,
kuris priglubi gamtai suteiktą žmogų
priklausantį grožį. O kas gal
smagesnio už įstą neniežintį galvos odą?

RUFFLES
panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos
trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti
pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik reikar-
šiais suvilgint galvą bus užtektin, kad pleiskanos neatsinaujintų.
Nusipirkite signat RUFFLES banketę aptiekėje. Kaštuos tik
65c, bet jūs sakysite, kad jos vertos daug daugiau! Paaiškinimai
pridėti prie kiekvienos banketės. Jei negausite jūsų aptiekėje, tai
atsiųskite mums 75c pašto markėmis, ar money order šioiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

J. SKRITULSKAS NATARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Parduodu laivakortes ant visų li-
tuy, kur tik has nori ant geriausių ir greičiausių laivų. Šundiu pi-
ningus į visas dalis sviesto greičiai ir pigiai. Išmanau visokių žemių
pinigus ant amercioningų. Ducas devyneras, pervedimus dalių ir
atlieku visokius reikalus su Rusijos valdžia. Užlaikau svetainį mitin-
gams ir vėveidijoms. Iš tolimųjų miestų galima sėdėti laivais.

JOHN SKRITULSKAS

26 Broad Street New Britain Conn.

Telephone 350

Am. Liet. Taut. Sandaros Organas

„SANDARA“

PUKIAUSIAI nušviečia lietuvių gy-
venimą visam pasaulyje ir uoliausiai
gina darbininkų reikalus. Metams \$2.00
Skaitykite visi. Reikalaukite pažūrėti
mui adresuodami:

„SANDARA“

366 West Broadway — South Boston, Mass.

MOKSLO, LITERATūros IR DAILOS
SAVAITINIS LAIKRASTIS

„DIRVA“

Vedamama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje

EINA KAS PENKTADIENIS.

PRENUMERATA:
Amerikoje metams \$2.00, pusė metų — \$1.00
Kanadoje metams \$2.50. Kitur met. — \$3.00
Viena Numerį Pažūrėjimui
Siunčiame Dovanai

„DIRVOJE“ yra sekantie nuolatiniai skyriai: Žinios — Iš Lie-
tuvių Gyvenimo — Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo
Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie Straipsniai ir
Pasiskaitymai — Jaunimas — Vietinės Žinios.

Užlaikome Visokių Knygų. Reikalaukite Musų Naujo Knygų
Katalogo. Visokius Spaudos Darbus Atliekame Gerai, Gražiai
Ir Greitai.

Tikrą Išleista
ŽINGEIDŽIAUSIA KNYGA, KOKIA LIETUVIAI
Kas Yra Skaitę

VIENUOLYNO-KLIŠTORIAUS SLAPTYBES

Pilnas aprašymas slapto klištoriaus gyvenimo kunigų su vienuo-
lėmis.

Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kainą tikiai \$1.00.
Reikalaukite, siųsdami ir pinigų (agentams
duodama 50%) šiuo adresu:

„DIRVA“,
7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

PIEKITE! PIKITE!

A-M-E-R-I-K-A

VISAS PELNAS EINA

PRIEGLAUDOS NAMO FONDUI

YNINGOS „AMERIKA“ naudingumas bei
svarba yra tame, kad joje patelpa daug in-
domių ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nuro-
dymų ir žinių apie Ameriką ir tt.

PLATINDAMI šią knygą padarysite didelę nau-
dą sau, nes gausite dvigubų pinigų vertę, ir
padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėsit
inkunyti senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO
steigimo darbą.

KNINGA DIDELĖ KAINA TIKTAI 75c

SLA. Kuopoms, užsisakant nemaziau 10 egz., m

leidžiama 10 nuosimtis.

PINIGUS AR MONEY ORDERIUS SIŪSKIT

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th STREET, NEW YORK CITY.

SLA. KNYGOS

MUSU KNYGYNE GALIMA GAUTI VISOKIŲ KNYGŲ

Žemiaus paminime knygas, kurias vargiai kur nors
kitur begalėtumėt gauti. Stai jos:

AISOPO PASAKOS. — Su paveikslais, 360 puslapių. Kaina \$1.25.

SLA. nariams 75 centai.

AMERIKA. — Knyga didelio formato, 288 pusl., kaina 75c., SLA.
kuopoms, užsisakantioms nemaziau 25 egz., nuleidžiama
40%.

AIŠVIETA. — Mokslo ir literatūros periodinis leidinys, 1892-3 m.
Knyga be apdarų — tikiai 50c.; su apdarais — 75c. SLA.
kuopoms, užsisakant nemaziau 10 egz., nuleidžiama 40%.

APDRAUDA IR PASALPA. — 32 pusl., kaina 10c., SLA. nariams
5 centai.

DARBININKŲ PADEJIMAS AMERIKOJE. — 35 pusl. Kaina
10c., SLA. nariams 5c.

DAKTARAS IS PRIEVARTOS. — Naujausia 3-jų veiksmų kome-
dija, 64 pusl., su Molieres biografija. Kaina — 10c., SLA.
nariams — 10c.

IS LIETUVOS HISTORIJS. — 68 pusl. Kaina 20c., SLA. na-
riams 10c.

KAIP GYVENA: Latviai, Suomiai, Anglai. — Rankius naudingų
žinių apie gyvenimą minėtųjų tautų. Pust. 65, kaina 20c.,
SLA. nariams — 10c.

KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — I dalis. Pust. 28, kai-
na — 20c., SLA. nariams — 10c.

KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ. — II dalis. Pust. 32, kai-
na — 20c., SLA. nariams — 10c.

KAS IS KUR PAREINA. — Naudingos žinios apie kasdieninius
žmonių vartojamus daiktus. Psl. 64, kaina 20c., SLA. nar. 10c.

KELIONĖ Į SIDLAVĄ. — Vaizdelis iš apvaikščiojimo garsios
Lietuvoje šventės. Pust. 48, kaina 15c., SLA. nariams 10c.

KRAŽIŲ SKERDYNE ir jos Pasekmės. — Paminklas dėl Kražių
nuo Amerikos Lietuvių. — Pust. 77, kaina 15c., SLA. nar. 8c.

KUN. A. BURBA. Jo gyvenimas ir darbai. — Mažas paminklas nuo
SLA. Pust. 29, kaina — 20c., SLA. nariams — 10c.

LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA. — Rinkinys iš 38 pasakų ir
54 gražių eilių, tinkamų deklamuoti viešose vakaruose. —
Pust. 180, kaina — 40c., SLA. nariams — 20c.

LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS EUROP. KARĖS METU. —
Šioje knygelėje gildinama karės tikrosios priežastis. Pust.
102, kaina — 35c., SLA. nariams — 18c.

NUO DEGTINĖS. — Komedija dviejose aktuose. — Pust. 19, kai-
na — 10c., SLA. nariams — 5c.

NAMŲ IR YPATOS HYGIENA. 31 pusl., kaina 10c. Nariams 5c.

PADEJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ VIESPATIJOJE. —
Knyga didelio formato, rusų kalboje, 128 pusl., kaina — \$1.
SLA. nariams — 50c.

PASNINKAI LIETUVOJE. — Pust. 16, kaina — 5 centai, SLA.
nariams — 3c.

PERSPĖJIMAS APIE ŠVENTĄ TIKĖJIMĄ, o ypatingai apie
Jėzaus Kristaus Bažnyčią. — Pust. 69, kaina — 10 centų.
SLA. nariams — 5c.

RUOŽAI IS SLA. SITORIJOS. 35 pusl. Kaina 10c. Nariams 5c.

SVINTANT. — Historiška apysaka apie Bulgarų atgijimą iš tau-
tiško miego. Pust. 126, kaina 25c., SLA. nariams — 13c.

TRACHOMA, arba sergėkite akis. — Prie Šviesos. — Knygelė
kalba pati už save. Pust. 100, kaina — 20c., SLA. nar. 10c.

„TEVYNĖS“ KOMPLETAS 1909—1910—1911 metų, po \$1.00.
SLA. nariams — 50c.

Reikalaudami knygų, parašykite aiškiai knygos vardą.

Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Orderį,

paprastame laiške, uždurodojant:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30TH STREET, NEW YORK, N. Y.

S.L.A. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA:

Prezidentas — St. Gegužis,

Mahanoy City, Pa.

Sekretorius — A. B. Strimaitis,

307 W. 30th St., New York, N. Y.

Vice-Prez. — Dr. J. T. Baltrušaitienė

2029—5th Ave., Pittsburgh, Pa.

Išdinkas — T. Paukštis,

13 Mill St., Pittston, Pa.

Iždo Glob. — T. Astramskas,

307 W. 30th St., New York City.

Iždo Glob. — J. M. Danielius,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Kvotėjas — Dr. F. Matulaitis,

419 Boylston St., Boston, Mass.

1. KONTROLĖS KOMISIJA:

Pr. Butkus, 307 W. 30th St.,

New York, N. Y.

J. V. Liutkauskas, Linden N. J.

J. Neviackas, 149 Millbury St.,

Worcester, Mass.

2. APŠVIETOS KOMISIJA:

Dr. A. Zimontas

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Norkus,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Strimaitis,

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

3. ISTATU KOMISIJA:

F. B. Bradchulis,

105 W. Monroe St., Chicago, Ill.

K. Gugis,

3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

B. K. Balutis,

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

4. FINANSŲ KOMISIJA:

J. Zemantauskas,

707 Bank St., Waterbury, Conn.

K. C. Yurgelionas,

377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

K. Makarevičius,

262 Wallace St., New Haven, Ct.

5. SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Ig. Klimas,

2538 Allegheny Ave., Philada., Pa.

Dr. Ip. Bronušas,

University Hospital, Baltimore, Md.

Dr. J. Jonkaitis,

New York City Hospital, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko
seimynos sveikata.**Viduriavimas**

Yra tai vasarinis nesmagumas pa-
nantis nuo įvairių priežasčių. La-
bai tankiai atsiranda dėl valgymo
neįtikinamų vaisių arba daržovių.
Vienok tas nesmagumas priduoda
daug skausmų ir nemalumo, tad
jo pašalinimui vartok

**Severa's
Diarrhoea Remedy**

(Severos Gyduolė nuo Viduriavimo).
Tatai yra naudingas vaistas nuo
viduriavimo, dieglių, vasarinės ligos,
pilvo skaudėjimo ir įvairių žarnynų
betvarkių. Jis tinka vaikams lygi-
nai, kaip ir suaugusiems. Kaina
30 ct. ir 2 ct. taisy. Neimk kitų.
Tas vaistas pasidaro visur apie-
kose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA**ANGLIU KASYKLA**

Keletas jums gerų žinių.
The Atlantic Coal Com-
pany, Inc., geidžia jums prane-
sti, kad minčtos kompani-
jos angliakasykla New Ge-
neva, Fayette Co., Pa., yra
jau atidaryta ir pilnai gata-
va anglių kasimui. Kreivu-
ma jau ištaisyta, vagonams
kelias pusantrų mylių il-
gio, baigiama nauji kasyk-
loms karukai ir lokomoty-
vai atvežti prie kasyklų ir
keletas angliakasiams gyven-
ti stubų jau pastatyta.

Anglis yra nuo septynių
iki devynių pėdų angšio su
labai geru viršum ir apačia;
kasyklose nėra vandens nei
gazu.

Yra dar keliolika šerų
parduodami. Jeigu tamsta
turi kiek pinigų investini-
mui — pasinaudok šia gera
proga. Šerų čienia \$50.00
vienas. Šerų galima pirkti
kiek tik nori. Mums reika-
linga tikrai gerų, atsakan-
čių angliakasių.

Jeigu tamsta manai esąs
geru vyru ir manai prisidė-
ti prie mūsų kompanijos,
rašyk pas:
Atlantic Coal Mine, Inc.,
209 Union Bank Bldg.,
Pittsburgh, Pa.

PIKNIKAS

SLA. 5-to Apskričio, New
York ir New Jersey Valst.
— a t s i b u s —
Nedėlioje, 17 d. Rugpjūčio
(August), 1919 m.
MARIENDALE PARKE.
Lexington Ave., arti prie
Grand St., Maspeth, L. I.,
N. Y.

Parkas atsidarys nuo 9
val. išryto. Gros puiki mu-
zika po vadovyste F. A. Gu-
do. Pertraukose tęsis se-
kantis programos:

- 1) Bus prakalbos. Kalbės
gerb. P. J. Purvis ir kiti.
- 2) Dainuos Lyros choras
iš Maspeth, L. I., N. Y. po
vadovyste gerb. L. Eremino.
- 3) Bus traukiami paveik-
slai fotografisto J. Gin-
kaus, kurs užlaiko savo stu-
diją — 449 Grand St.,
Brooklyne.

Gerbiame! Maloniai
kviečiame visus Lietuvius ir
Lietuvaites kaip vietinius,
taip ir iš visų apilinkinių at-
silankyti ant mūsų pasilink-
sminio, kur susiję galėsi-
te visi linksmai laiką pra-
leisti ant tyro oro, tarp ža-
lių medžių, prie puikios mu-
zikos, prakalbų ir dainų.
Kiekvienas, kuris tik atsi-
lankys, bus užganėdintas ir
linksmas grįžti namo.

Įžanga tik 25c., karės tak-
sus 5c.

Todėl maloniai užkvie-
čiam visus varde 5-to Ap-
skričio. Komisija.

— REIKALAUJAMA

Preserijų prie vyriškų švarkų. Nuo-
latinis darbas per išsias metą.
Kreipkitės pas:
EISENBERG and SETTEL
568 Broadway, New York, N. Y.

Naticoke, Pa., 12 Kp. susirinki-
mas atsibus 2 d. rugpjūčio, 1919, 7
val. vakare, A. Gufravičiaus sveitinė-
je, kampas Walnut ir Ridge str.
Nariai yra kviečiami atsilankyti, nes
yra svarbių reikalų aptarimui. Kiek-
vienas narys privalo lankyti susirin-
kimus.
Rašt. J. Bielovičius.

Minersville, Pa., 13 Kp. mėnesi-
nis susirinkimas atsibus 3 d. rug-
pjūčio, 1919, 2 val. popietų, Jono
Zurausko sveitinėje. Visi nariai y-
ra kviečiami atsilankyti, nes yra svar-
bių reikalų aptarimui.

Rašt. A. J. Bartusevičius.
Chicago, Ill., 123 Kp. susirinki-
mas atsibus 3 d. rugpjūčio, 2 val.
popietų, V. Pierzynio didžioje sve-
tainėje. Visi nariai yra maloniai
kviečiami šin susirinkimui atsilan-
kyti, nes yra svarbių reikalų aptari-
mui. Taip pat visi privalo užsimo-
kėti ekstra mokesčius.

Rašt. J. Čepanauškas.
Brooklyn, N. Y., 38 Kp. mėnesi-
nis susirinkimas atsibus 3 d. rugpjūčio,
1919, 2 val. popietų, po num. 803
Driggs ave. Visi nariai yra kviečia-
mi atsilankyti šin susirinkimui, nes
yra svarbių reikalų aptarimui. Atsi-
veskite ir naujų narių prisirašymui.

Rašt. A. Lesniauskas.
Pittsburgh, Pa., 86 Kp. susirinki-
mas įvyks 3 d. rugpjūčio, 1919, 1 val.
popietų, Lietuvos Suny Draugijos
name, 818 Belman str., N. S. Pitts-
burgh, Pa. Gerbiame! draugai, vi-
si privalote atsilankyti šin susirinki-
mui, nes turime daug reikalų aptari-
mui.

Rašt. J. Jeblonskis.
Brooklyn, N. Y., 213 Kp. pusme-
tinis susirinkimas atsibus pėnyčioje,
1 d. rugpjūčio, 1919, L. U. Klubo
sveitinėje, 803 Driggs ave. Visi at-
silankyti, 803 Driggs ave. Visi at-
reikalų aptarimui.

Rašt. A. Montvila.
New Britain, Conn., 34 Kp. mė-
nesinis susirinkimas atsibus 3 d.
rugpjūčio, 1919, 2 val. popietų, Lie-
tuviškoje sveitinėje, Park str. Visi
nariai yra maloniai kviečiami atsi-
lankyti, nes yra svarbių reikalų ap-
kalbėjimui. Šin susirinkimui buti-
mai pribūkit visą kuopos valdybą.
Rašt. V. Vinikaitis.

DIDELIS AUTINGAS!

Trenton, N. J., 302 kuopa
rengia puikų autingą. At-
sibus 10 d. Rugpjūčio (Au-
gust), 1919, Lampton miš-
ke. Prasidės 10 val. išryto.
ir baigsis vėlai makčia. Visi
yra kviečiami atsilankyti,
nes bus tai vienas iš puikiau-
sių išvažiavimų.

JŪS STEBĖSITĖS!

Jeigu tamsta išrodai ser-
gančią, jei turi prastą ape-
titą, jei jūs kenčiate nuo
prietvaro, išpučimo, galvos
skaudėjimo; jeigu negali ra-
miai miegoti, jeigu esi dva-
sioje nūpuolęs, be energijos,
— tuojaus pamink Trinerio
Amerikoniško Elikairo iš
Kartaus Vyno ir tamsta ste-
bėsies kaip tu galėjai be šio
vaisto ikišiol būti. Galima
gauti kiekvienoje aptiekėje,
užtai, kad Trinerio vaistas
nėra draudžiama prohibici-
jos teisėmis ir vėlei yra Su-
vienytųjų Valstijų Revenue
Departamente Washingtone,
Geg. 2 diena, 1919, užgirtas.
Šio vaisto sudėtiniai: kar-
čios žolės, šaknys, ir šakos
augštos medicinoje vertės,
išvalo ir švariai palaiko vi-
durius. Šitas vaistas, kaip
lygiai ir Trinerio Angelica
Bitter Tonic, yra atsako-
mu gyvybės atbudavotoju ir
yra užsiganėdinančiai žmo-
nių per 29 metus naudoja-
mas. Visose aptiekose. —
Jos. Triner Company, 1333
— 43 S. Ashland Ave., Chi-
cago, Ill.

Drauge Lietuvi**SKAITYK KAS ČIA ŽEMIAUS RAŠOMA****PROGRESS SHOE MANUFACTURING CO.**

95 PARK ST., BROCKTON, MASS.
PIRMUTINĖ LIETUVIŲ AVALŲ IŠDIRBYSTĖ
AMERIKOJE IR ANT VISO ŽEMĖS KAMUOLIO!

Gerbiame Amerikos lietuviai! Mes, Progress
Shoe Korporacija, norim atkreipti jūsų atidžią į
tai, kad jūs mūsų prašymą ir atsišaukimą parem-
tumėt taip, kaip pridera geram Lietuviniui!

Progress Shoe Corp. yra susiorganizavusi
vien iš lietuvių darbininkų; kapitalo sudėjo
\$35.000. Avalų darbas jau yra varomas. Mūsų
išdirbystės avalai (čėverykai) jau pasiekė nekuri-
as Amerikos lietuvių krautuves. Avalai yra
išdirbami geriausios skūros, tuo tikslu, kad lietu-
vis nusipirktų lietuvių išdirbystės avalus turėtų
užsiganėdinimą ir pasigerėjimą jų tvirtumu ir
gražiu darbu.

Todėl mielas drg. lietuvi, kuomet tau reikia
poros čėverykų, tai visuomet klausk Progress
Shoe Company's darbo čėverykų; pirksdamas vi-
suomet žiūrėk, kad ant čėverykų būtų stampa su
žirgvaikiu. Lietuviai, jūs būtina reikalauti iš
krautuvninkų mūsų darbo avalų, o krautuvninkas
visuomet jūsų reikalavimą išpildys.

Lietuviai krautuvninkai, kurie dar neesat
dave užsakymų Progress Shoe Corp., malonėkit
pasiskubinti su užsakymu, nes mes tikri esame,
kad mūsų darbo avalais pilnai užganėdinsime ju-
mis, o jūs — savo kostumerius.

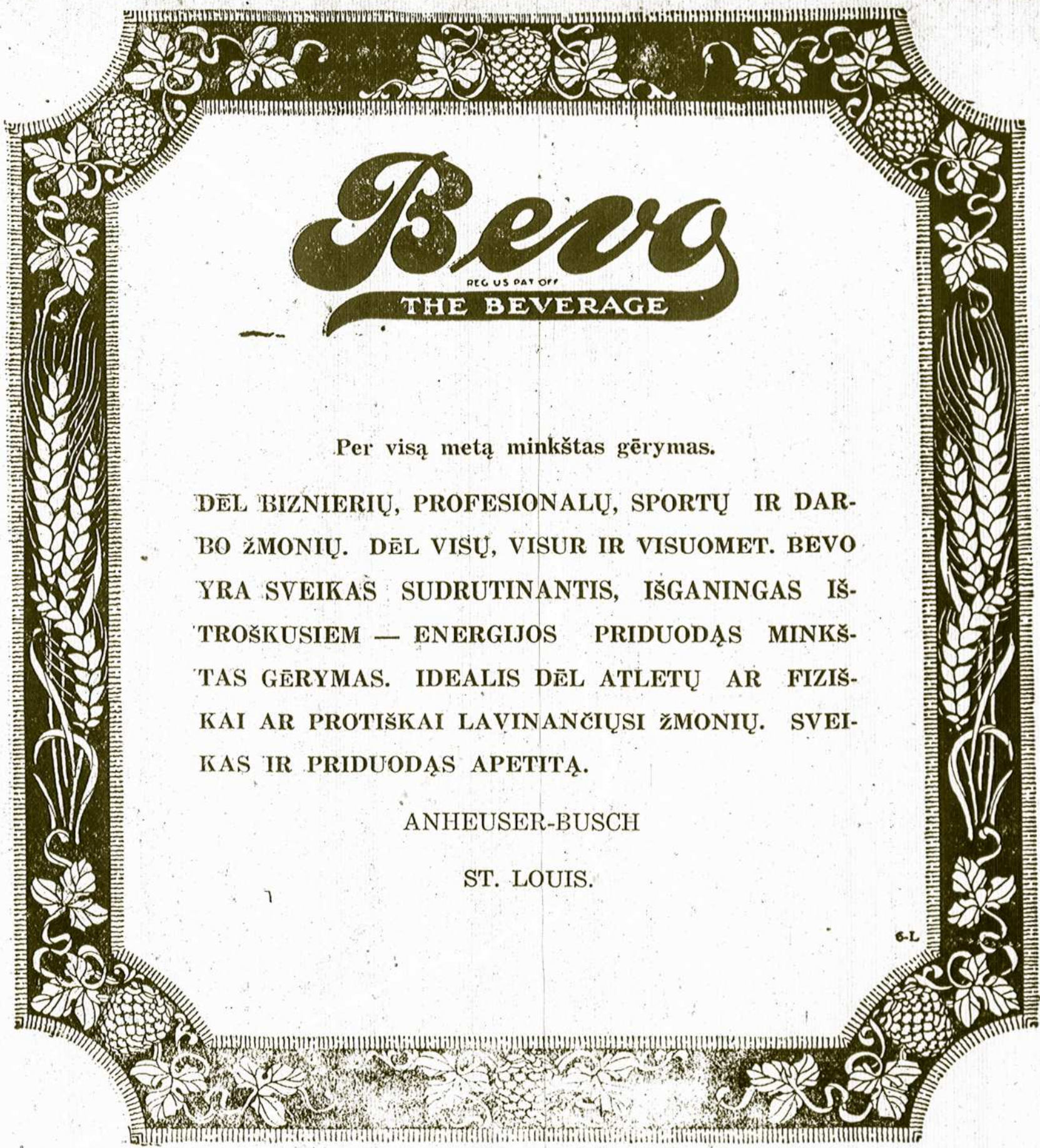
Progress Shoe Corp. yra inkorporuota ant
\$100.000. Šėras \$100. Ypata gali pirkti ne dau-
gius kaip 10 šerų (už vieną \$1.000 10 šerų).

Drauge lietuvi! kviečiame jus prisidėti prie
Progress Shoe Corp., pirk pakol dar parduoda-
ma, nes vėliaus negausit. Avalų išdirbystės biz-
nio pasekmės geros, pirkusiems šėrus lemia gerą
ateitį. Tuojaus išpirk „Money Order“ vardu
P. K. Wychnanas, Kasininkas Progress Shoe Co.
Money Order“ ir laišką su jūsų pilnu adresu,
vardu ir pavarde siųsk S. A. Milchius, Sekretori-
us, 95 Spark St., Brockton, Mass.

MOKSLO

nereikia įieškoti todėl, kad mes prieinčiame
mokslo tiesiog į Jūsų namus.

Katalogas ir informacijos dyktai. Visi išmokta ir amžini
aukštą mums už mūsų gerą ir paskelmingą mokymą.
Mes greitai ir gerai išmokiname: Lietuvių kalbos, Gramati-
kos ir Sintaksės, Arimėtikos, Angli kalbos, Poezijos, Oratorijos, Suredugiamame koresponden-
cijos, Straipalniai, Knugas (rankraščius) ir Elies. Paršome straipalnius, prekelcijas, debatus ir
prakalbas. Visados įdiekite krasos ženklelį ataskymui. Adresuokite:
L. K. MOKYKLA, 1888 N. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Per visą metą minkštas gėrymas.

**DĖL BIZNIERIŲ, PROFESIONALŲ, SPORTŲ IR DAR-
BO ŽMONIŲ. DĖL VISŲ, VISUR IR VISUOMET. BEVO
YRA SVEIKAS SUDRUTINANTIS, IŠGANINGAS IŠ-
TROŠKUSIEM — ENERGIJOS PRIDUODAS MINKŠ-
TAS GERYMAS. IDEALIS DĖL ATLETŲ AR FIZIŠ-
KAI AR PROTISKAI LAVINANČIŲ ŽMONIŲ. SVEI-
KAS IR PRIDUODAS APETITĄ.**

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS.

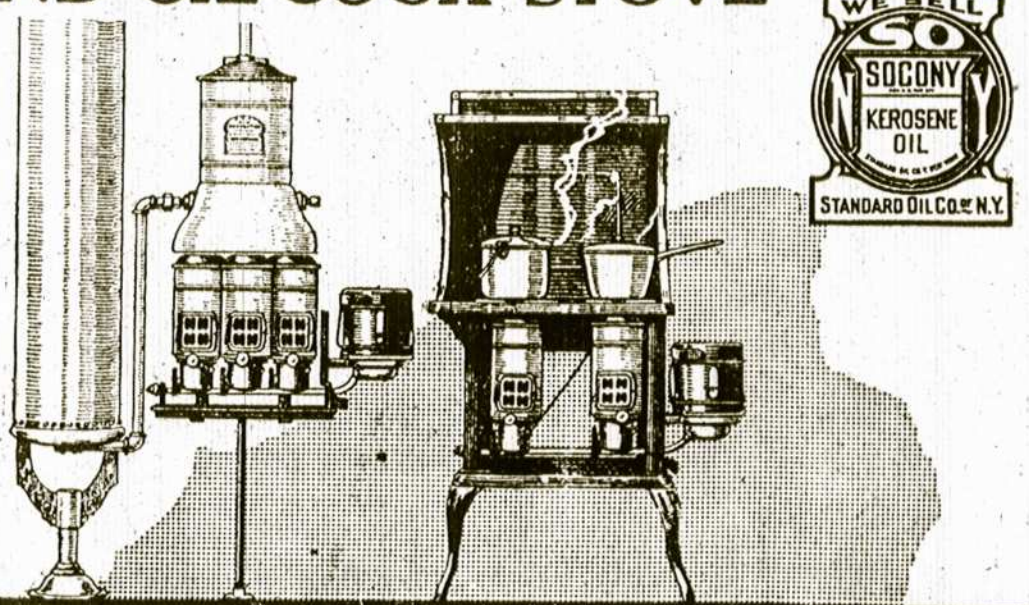
PIKNIKAS! PIKNIKAS!

Rengia SLA. 304 kuopa,
Buffalo, N. Y., Nedėlioje,
10 d. Rugpjūčio (Augusto), 1919
m., Tietonia Park, ant Fill-
more Ave. Prasidės 12 val.
ir trauksis iki vėlai naktį.
Užkviečiame draugus Niag-
arfallicius atsilankyti.
Bus labai gražių pasilinki-
minimų. Jeigu draugai
Niagarfalliečiai važiuosite,
tai imkite transferą ant
Fillmore karo.

Kviečia Rengėjai.

**NUXATED
IRON**

pažugina silpną spėką, nervus
tiems nupuolusiems žmonėms lai-
ke dviejų saavičių daugelyje atsi-
tikimvų. Naudotas ir augstai pa-
girtas Suvenytų Valstijų Senato-
rių ir Kongremantų, gerai žinomų
gydytojų ir būvusių Visuomenės
Sveikatos Įstaigų oficialu. Pasi-
klausk apie tai savo gydytojaus
ir aptiekoriaus.

**NEW PERFECTION
KEROSENE WATER HEATER
AND OIL COOK STOVE****PATOGIAI UŽLAIKO FARMŲ VIRTUVES.**

Garsingos savo virimui ukininkės paprastai yra geros namų
prižiūrėtojos — užtai tiek daug jų naudoja New Perfec-
tion Cookstoves. Jų virtuvės yra vėsios, švarios, pato-
gios vietos dirbimui — nėra nešvaros, suodžių — nėra pas
jas karšto pečiaus, prie kurio turėtų stovėti.
Ilgą Mėlyną Kaminėlių Degiklas kontroliuoja liepsną be
dumų ir smarvės. Norint gaut mažą ar didelę liepsną už-
tenka nureguliuoti taip, kaip tau patinka. Nuo vieno iki
keturių degių didumo.
New Perfection Vandens Šildytojas greitai pagamina karš-
tą vandenį visokiems reikalams. Parsiduoda visose užsi-
kėtinose krautuvėse.
Geresniems rezultatams vartokit SoCony kerosiną.

Standard Oil Co. New York, N. Y.

Taipgi PURITAN pečiai — tai geriausi pečiai.

Lietuvos Žemės Bankas

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)

320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

KVIEČIAMAS SUSIJUNGTI SU

LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKU

Šis paskelbimas paimtas iš Lietuvoje einančių laikraščių.

Lietuvos Prekybos ir Pramonės**BANKAS.****KAUNO IŠKYRIAUS
BALANSAS**

Balandžio mėn. 1 dienai 1919 m.

AKTYVAS		PASIVAS	
Kasa	Aukš. 523,873. 61	Indėliai (įsamosios ir skolios)	Aukš. 8,145,274. 12
Paskolos	3,051,480. —	Mūsų Valdyb.	228,187. 46
Avansai	4,371. 17	Lietuvos sumos	7,881. —
Korespondenciali „Nostro“	4,750,000. —	Valstybės rinkliava	161. 85
Automobilių turas	6,179. 80	Procentai, komisija ir kit.	6,473. 99
Kuistis operacijos	25,884. 30		
Emancipacijos	51,886. 34		
	Aukš. 8,387,970. 83		Aukš. 8,387,970. 83

Užstatai: mūsų rubliai 73,950. —

vėliai — aukš. 3,016,500. —

Depozitai: mūsų rubliai 25,250. —

auksiniai 393,376. 30

LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)

320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Bell Phone — Dickinson 1198 W.

Dr. A. P. DAMBRAUCKAS

Priėmimo Valandos:
Nuo 10 išryto,
2—3 popietų ir
6—8 vakare.

PHILADELPHIA, PA.
1624 S. 4-TH ST.

Užsigaivimai gal atsi-
tikt netikėtai — būkite
priešinga.
Pain-Expeller
greit nutildo skausmą
nuo sumušimų, nusi-
gundimų ir šaltumų.
Žiūrėkite, kad būtų
su INKARO ženkle!
Galima gauti visose
aptiekose už 25c ir 65c
arba išsiųsti iš nuos-
tės.
F. AD. RICHTER & CO.
125-325 Broadway, New York

— P A T E N T A S —
Norėčiau surasti draugą
užmokėjimui patento kaštų.
Lauksiu atsakymo.

Su pagarba —

S. A. Zolp,

c/o D. Lagrian, R. I.,
Unionville, Mich.**Patinę Gyslos ir Chro-
niškai Skaudamos Kojos**

išlydoma išlaikiniu gydymo
metu — mažojoje ir apraiš-
jima. Iš vidaus gyduolės nėra
vartojamos. Specialistė gydy-
ma chroniškų kojų ligų.

Mrs. Anna Whittiker

311 North Main Street
UNION CITY, CONN.

— FARMA! FARMA! —

Jegu jūs norite pasidaryti sau
namą ir būti nepriugulmingu, pirkite far-
mą Lietuvos kolonijoje „Vilnosz“ Vi-
las paviete, Wisconsin. Jeigu jūs
pirksite net sau farmą, jūs pirksite
nuo savininko, bet ne nuo agento.
Mes esame savininkas apie 50,000
akrų žemės, ir paskyrėme 5,000 akrų
vien tik lietuviams dėl kolonijos, ir
paskyrėme Kazimierą Gadliauską
kaipo Kolonijos direktorių, kuris gy-
vena Kolonijoje ir kurio užsiėmimas
yra mums pagelbėti.

Mes jau apgyvendiname apie 25
šeimynas lietuvių, kurie ten gyvena
ir turi pasisekimą. Mes pagelbstime
kiekvienu nuo pradžių, kuris per-
ka nuo mūsų farmą. Mes pagelbsti-
me pasistatyti namus ir mes parduo-
dame jiems arklius, karves, ir kitus
galvijus, ir ukės mašinerijas ant len-
gvų išmokėjimų.

Jūs galite pirkti farmą kokio dy-
džio jūs norite, — 40, 80, 120, 160
akrų, arba daugiau už kainas nuo
\$15.00 iki \$25.00 už akrą. Jeigu jūs
žingėdijate pasilikti nariu paskel-
mingos lietuvių apilinkės nepriugul-
mingų fermerių, rašykite mums lie-
tuviškai dėl platesnių žinių.

SANBORN COMPANY,
Eagle River, Wisconsin.